
HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P8_TA(2016)0502

Vuosikertomus ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2015 ja Euroopan unionin toiminta tällä alalla

Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. joulukuuta 2016 vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2015 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla (2016/2219(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan, joka tuli voimaan 24. lokakuuta 1945,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja muut YK:n ihmisoikeussopimukset ja -välineet ja erityisesti kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen sekä New Yorkissa 16. joulukuuta 1966 allekirjoitetun taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen,
- ottaa huomioon keskeiset kansainväliset ihmisoikeussopimukset, myös YK:n yleissopimuksen vammaisten henkilöiden oikeuksista, jonka osapuoli Euroopan unioni on,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 1979 tehdyn kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevan YK:n yleissopimuksen (CEDAW)¹,
- ottaa huomioon YK:n yleissopimuksen lapsen oikeuksista ja 27. marraskuuta 2014 antamansa päätöslauselman kyseisen sopimuksen 25. vuosipäivästä²,
- ottaa huomioon 18. joulukuuta 1990 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksien suojelemisesta³,
- ottaa huomioon YK:n julistuksen oikeudesta kehitykseen⁴,

---

¹ <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/cedaw.htm>.

² EUVL C 289, 9.8.2016, s. 57.

³ <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CMW.aspx>.

⁴ A/RES/41/128.

- ottaa huomioon YK:n julistuksen alkuperäiskansojen oikeuksista sekä päätössiakirjan 22. syyskuuta 2014 pidetystä YK:n yleiskokouksen korkean tason täysistunnosta, joka tunnetaan nimellä alkuperäiskansojen maailmankonferenssi¹,
- ottaa huomioon 25. kesäkuuta 1993 hyväksytyn Wienin julistuksen ja toimintaohjelman²,
- ottaa huomioon Pekingin julistuksen ja toimintaohjelman vuodelta 1995³, kansainvälisen väestö- ja kehityskonferenssin (ICPD) toimintaohjelman vuodelta 1994 ja niiden tarkistuskonferenssien tulokset,
- ottaa huomioon kansallisia ihmisoikeusinstituutioita koskevat YK:n Pariisin periaatteet⁵,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan 25 artiklan, joka koskee ikääntyneiden henkilöiden oikeuksia,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 2, 3, 8, 21 ja 23 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 207 artiklan,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan (jäljempänä komission varapuheenjohtaja / korkea edustaja) 28. kesäkuuta 2016 julkaiseman asiakirjan ”Jaettu näkemys, yhteinen toiminta: vahvempi Eurooppa – Euroopan unionin ulko- ja turvallisuuspoliittinen globaalistrategia”⁶,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan EU:n strategiakehyksen ja toimintasuunnitelman sellaisena kuin ulkoasiainneuvosto sen hyväksyi 25. kesäkuuta 2012⁷,
- ottaa huomioon 8. joulukuuta 2009 annetut ulkoasiainneuvoston päätelmät kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamisen edistämisestä⁸ ja päivitettyt EU:n suuntaviivat samasta aiheesta⁹,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman 2015–2019, jonka neuvosto hyväksyi 20. heinäkuuta 2015¹⁰,

---

¹ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/2.

² <http://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/Vienna.aspx>.

³ <http://www.un.org/womenwatch/daw/beijing/pdf/BDPfA%20E.pdf>.

⁴ http://www.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/programme_of_action_Web%20ENGLISH.pdf.

⁵ http://www.ohchr.org/Documents/Publications/PTS-4Rev1-NHRI_en.pdf.

⁶ <https://europa.eu/globalstrategy/en/global-strategy-foreign-and-security-policy-european-union>.

⁷ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11855-2012-INIT/fi/pdf>.

⁸ <https://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/111817.pdf>.

⁹ [http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A52009XG1215\(01\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex%3A52009XG1215(01)).

¹⁰ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10897-2015-INIT/fi/pdf>.

- ottaa huomioon ihmisoikeuksia koskevat EU:n suuntaviivat,
- ottaa huomioon EU:n suuntaviivat uskonnon tai vakaumuksen vapauden edistämisestä ja suojelemisesta¹,
- ottaa huomioon neuvoston 24. kesäkuuta 2013 hyväksymät suuntaviivat homo- ja biseksuaalien, transihmisten sekä intersukupuolisten henkilöiden (hlbti) kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi²,
- ottaa huomioon parlamenttien välisistä suhteista vastaaville Euroopan parlamentin valtuuskunnille tarkoitetut suuntaviivat ihmisoikeuksien ja demokratian edistämisestä niiden EU:n ulkopuolisiin maihin suuntautuvilla vierailuilla,
- ottaa huomioon neuvoston 20. kesäkuuta 2016 hyväksymän EU:n vuosikertomuksen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2015³,
- ottaa huomioon neuvoston 26. lokakuuta 2015 hyväksymän toimintasuunnitelman ”Sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvaltaa edistävät toimenpiteet: Tyttöjen ja naisten elämän muuttaminen EU:n ulkosuhteiden avulla (2016–2020)”⁴,
- ottaa huomioon neuvoston 16. kesäkuuta 2016 hyväksymät päätelmät hlbti-henkilöiden tasa-arvosta⁵ ja luettelon komission toimista hlbti-henkilöiden tasa-arvon edistämiseksi⁶,
- ottaa huomioon 26. toukokuuta 2015 annetut neuvoston päätelmät sukupuolten tasa-arvosta ja kehityksestä⁷,
- ottaa huomioon 13. toukokuuta 2015 vahvistetun Euroopan muuttoliikeagendan (COM(2015)0240) sekä 20. heinäkuuta 2015⁸, 14. syyskuuta 2015⁹ ja 22. syyskuuta 2015¹⁰ annetut neuvoston päätelmät muuttoliikkeestä,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksista vastaavan Euroopan unionin erityisedustajan toimeksiannon jatkamisesta 17. helmikuuta 2015 annetun neuvoston päätöksen (YUTP) 2015/260¹¹,
- ottaa huomioon 5. joulukuuta 2014 annetut neuvoston päätelmät lasten oikeuksien edistämisestä ja suojelusta¹²,

---

¹ EUVL C 65, 19.2.2016, s. 174.

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/foraff/137584.pdf.

³ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10255-2016-INIT/fi/pdf>.

⁴ http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/fac/2015/10/st13201-en15_pdf/.

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2016/06/16-epsco-conclusions-lgbti-equality/>.

⁶ http://ec.europa.eu/justice/discrimination/files/lgbti_actionlist_en.pdf.

⁷ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9242-2015-INIT/fi/pdf>.

⁸ <http://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2015/07/20-fac-migration-conclusions/>.

⁹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12002-2015-REV-1/fi/pdf>.

¹⁰ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12098-2015-INIT/fi/pdf>.

¹¹ EUVL L 43, 18.2.2015, s. 29.

¹² <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?!=FI&f=ST%2015559%202014%20INIT>

- ottaa huomioon 14. toukokuuta 2012 annetun neuvoston päätelmät aiheesta ”EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan vaikutuksen lisääminen: muutossuunnitelma”¹,
- ottaa huomioon neuvoston 20. syyskuuta 2016 hyväksymät tarkistettut EU:n indikaattorit kokonaisvaltaiselle lähestymistavalle naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevien YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmien 1325 ja 1820 täytäntöönpanoon EU:ssa²,
- ottaa huomioon 11. toukokuuta 2011 tehdyn Euroopan neuvoston Istanbulin yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta³,
- ottaa huomioon 21. maaliskuuta 2011 annetun neuvoston päätöksen 2011/168/YUTP Kansainvälisestä rikostuomioistuimesta ja yhteisen kannan 2003/444/YUTP kumoamisesta⁴,
- ottaa huomioon komission sekä komission varapuheenjohtajan / korkean edustajan antaman yhteisen tiedonannon Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) tarkistuksesta (JOIN(2015)0050,
- ottaa huomioon 11.–12. marraskuuta 2015 hyväksytyt Vallettan toimintasuunnitelman⁵,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 13. lokakuuta 2015 antaman päätöslauselman naisista, rauhasta ja turvallisuuden täytäntöönpanosta⁶,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 19. kesäkuuta 2008 antaman päätöslauselman seksuaalisesta väkivallasta sotarikoksena⁷,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 31. lokakuuta 2000 antaman päätöslauselman naisista, rauhasta ja turvallisuudesta⁸,
- ottaa huomioon YK:n yleiskokouksen 18. joulukuuta 2014 antaman päätöslauselman maahanmuuttajien suojelusta⁹,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden loukkauksista antamansa kiireelliset päätöslauselmat,
- ottaa huomioon 13. syyskuuta 2016 antamansa päätöslauselman ”EU:n Afrikka-hätärahasto: kehitysapuun ja humanitaariseen apuun liittyvät vaikutukset”¹⁰,

¹ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/130243.pdf.

² <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-12525-2016-INIT/fi/pdf>.

³ <https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=090000168008482e>.

⁴ EUVL L 76, 22.3.2011, s. 56.

⁵ http://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2015/11/action_plan_en_pdf/.

⁶ http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_res_2242.pdf.

⁷ <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/CAC%20S%20RES%201820.pdf>.

⁸ [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325\(2000\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1325(2000)).

⁹ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/167.

¹⁰ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0337.

- ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2016 antamansa päätöslauselman ihmiskaupan torjunnasta EU:n ulkosuhteissa¹,
- ottaa huomioon 28. huhtikuuta 2016 antamansa päätöslauselman sairaaloihin ja kouluihin kohdistetuista hyökkäyksistä kansainvälisen humanitaarisen oikeuden rikkomisena²,
- ottaa huomioon 12. huhtikuuta 2016 antamansa päätöslauselman Välimeren tilanteesta ja tarpeesta kokonaisvaltaiselle EU:n lähestymistavalle muuttoliikkeeseen³,
- ottaa huomioon 4. helmikuuta 2016 antamansa päätöslauselman niin kutsutun Isisin/Da'eshin järjestelmällisesti toteuttamasta uskonnollisten vähemmistöjen joukkomurhasta⁴,
- ottaa huomioon 17. joulukuuta 2015 antamansa päätöslauselman vuosikertomuksesta ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2014 ja Euroopan unionin toiminnasta tällä alalla⁵,
- ottaa huomioon 10. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman muuttoliikkeestä ja pakolaisista Euroopassa⁶,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman sukupuolten tasa-arvoa ja naisten vaikutusvallan lisäämistä kehitysyhteistyössä koskevan Euroopan unionin toimintasuunnitelman uudistamisesta⁷,
- ottaa huomioon 8. lokakuuta 2015 antamansa päätöslauselman kuolemanrangaistuksesta⁸,
- ottaa huomioon 8. syyskuuta 2015 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksista ja teknologiasta: digitaalisten valvonta- ja tunkeutumisyjärjestelmien vaikutukset kolmansien maiden ihmisoikeustilanteeseen⁹,
- ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan vuosittaisesta selvityksestä Euroopan parlamentille¹⁰,
- ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman EU:n painopisteistä YK:n ihmisoikeusneuvostossa vuonna 2015¹¹,

---

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0300.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0201.

³ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0102.

⁴ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2016)0051.

⁵ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0470.

⁶ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0317.

⁷ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0350.

⁸ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0348.

⁹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0288.

¹⁰ EUVL C 316, 30.8.2016, s. 130.

¹¹ EUVL C 316, 30.8.2016, s. 178.

- ottaa huomioon 18. syyskuuta 2014 antamansa päätöslauselman Irakin ja Syyrian tilanteesta sekä Isisin toteuttamista hyökkäyksistä, mukaan lukien vähemmistöjen vaino¹,
- ottaa huomioon 27. helmikuuta 2014 antamansa päätöslauselman aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käytöstä²,
- ottaa huomioon 10. lokakuuta 2013 antamansa päätöslauselman kastijärjestelmään perustuvasta syrjinnästä³ sekä vähemmistökysymyksiä käsittelevän YK:n erityisraportoijan 28. tammikuuta 2016 antaman raportin vähemmistöistä ja kastijärjestelmään perustuvasta syrjinnästä⁴,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman lehdistön ja tiedotusvälineiden vapaudesta maailmassa⁵,
- ottaa huomioon 11. joulukuuta 2012 antamansa päätöslauselman digitaalisen vapauden strategiasta EU:n ulkopoliitikassa⁶,
- ottaa huomioon 17. marraskuuta 2011 antamansa päätöslauselman EU:n tuesta Kansainväliselle rikostuomioistuimelle: vastaukset haasteisiin ja ongelmien ratkaiseminen⁷,
- ottaa huomioon 7. heinäkuuta 2011 antamansa päätöslauselman demokratiakehitystä edistävästä EU:n ulkopoliitikasta⁸,
- ottaa huomioon 17. kesäkuuta 2010 antamansa päätöslauselman ihmisoikeuksien puolustajien hyväksi toteutettavista EU:n toimista⁹,
- ottaa huomioon yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat, joilla pannaan täytäntöön YK:n ihmisoikeusneuvoston 6. heinäkuuta 2011 hyväksymässä päätöslauselmassa 17/4 hyväksytty suojeluun, kunnioitukseen ja korjaamiseen perustuva YK:n toimintakehys¹⁰,
- ottaa huomioon eurooppalaisen demokratiarahaston vuosikertomuksen 2015¹¹,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
- ottaa huomioon ulkoasiainvaliokunnan mietinnön sekä kehitysvaliokunnan ja naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot (A8-0355/2016),

---

¹ EUVL C 234, 28.6.2016, s. 25.

² Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0172.

³ EUVL C 181, 19.5.2016, s. 69.

⁴ http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session31/Documents/A_HRC_31_56_en.doc.

⁵ EUVL C 65, 19.2.2016, s. 105.

⁶ EUVL C 434, 23.12.2015, s. 24.

⁷ EUVL C 153 E, 31.5.2013, s. 115.

⁸ EUVL C 33 E, 5.2.2013, s. 165.

⁹ EUVL C 236 E, 12.8.2011, s. 69.

¹⁰ A/HRC/RES/17/4.

¹¹ <https://www.democracyendowment.eu/annual-report/>.

- A. ottaa huomioon, että SEU:n 21 artiklassa unioni määrätään sitoutumaan yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan (YUTP), joka perustuu sen perustamisen johtoajatukseksi oleviin periaatteisiin ja joita unioni pyrkii edistämään muualla maailmassa, ja että näitä periaatteita ovat demokratia, oikeusvaltio, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuus ja jakamattomuus, ihmisarvon kunnioittaminen, tasa-arvo ja yhteisvastuu sekä Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisen oikeuden noudattaminen;
- B. toteaa, että SEUT:n 207 artiklassa vaaditaan, että unionin kauppapolitiikkaa harjoitetaan unionin ulkoista toimintaa koskevien periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti;
- C. toteaa, että SEU:n 3 artiklassa määrätään seuraavasti: ”Unioni vaalii ja puolustaa arvojaan ja etujaan kansainvälisissä suhteissaan ja edistää osaltaan kansalaistensa suojelua. Se edistää osaltaan rauhaa, turvallisuutta, maapallon kestävä kehitystä, kansojen välistä yhteisvastuuta ja keskinäistä kunnioitusta, vapaata ja oikeudenmukaista kauppaa, köyhyyden poistamista ja ihmisoikeuksien, erityisesti lapsen oikeuksien suojelua, sekä kansainvälisen oikeuden tarkkaa noudattamista ja kehittämistä, etenkin Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan periaatteiden kunnioittamista.”;
- D. toteaa, että ihmisoikeuksien jakamattomuuden ja yleismaailmallisuuden edistäminen ja turvaaminen ovat unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan keskeisiä tavoitteita, kuten kaikissa kolmansien maiden kanssa tehtävien unionin sopimuksien ihmisoikeuslausekkeessa vahvistetaan;
- E. toteaa, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen, rauha, turvallisuus ja kehitys ovat sidoksissa toisiinsa ja toisiaan vahvistavia;
- F. toteaa, että ihmisoikeudet ja demokratiatuki olisi sisällytettävä kaikkiin unionin ulkoisen ulottuvuuden politiikkoihin, joista mainittakoon kehitys, muuttoliike, turvallisuus, terrorismin torjunta, naapuruuspolitiikka, laajentuminen ja kauppa, erityisesti panemalla täytäntöön ihmisoikeuslausekkeitä;
- G. pitää sisäistä ja ulkoista johdonmukaisuutta keskeisenä ihmisoikeuksien alalla unionin ulkomailta harjoittaman ihmisoikeuspolitiikan uskottavuuden vuoksi ja katsoo, että unionin sisäisen ja ulkoisen politiikan ja ulkoisen politiikan eri toimien keskinäistä johdonmukaisuutta on ehdottomasti lisättävä, jotta unioni voi harjoittaa menestyksellistä ja vaikuttavaa ihmisoikeus- ja demokratia-politiikkaa; katsoo, että suurempi johdonmukaisuus antaisi unionille mahdollisuuden reagoida ihmisoikeusloukkauksiin entistä nopeammin ja tehokkaammin heti niiden ilmettyä; katsoo, että yhtenäisyyden haaste tulee korostetusti esiin nykyisessä muuttoliikepolitiikassa;
- H. toteaa, että arvot, jotka koskevat vapautta, ihmisoikeuksien kunnioittamista sekä säännöllisten ja aitojen vaalien pitämisen periaatetta, ovat olennainen osa demokratiaa; toteaa, että demokraattisille hallintojärjestelmille on vapaiden ja vilpittömien vaalien lisäksi tunnusomaista avoin ja vastuuvollinen hallinto, oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen, sananvapaus, ihmisoikeuksien kunnioittaminen, riippumaton oikeuslaitos sekä kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisten ihmisoikeussopimusten noudattaminen;
- I. ottaa huomioon, että ihmisoikeudet ovat uhattuina kaikkialla maailmassa, ja toteaa, että autoritaariset hallinnot ovat vakava uhka ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden periaatteelle; toteaa, että maailmassa on lukuisia pyrkimyksiä kaventaa

kansalaisyhteiskunnan liikkumatilaa, myös monenvälisillä foorumeilla; toteaa, että ihmisoikeusloukkauksista on kielteisiä seurauksia yksilölle, hänen sukulaisilleen ja yhteiskunnalle;

- J. toteaa, että unionilla oli keskeinen rooli hyväksyttäessä vuoteen 2030 ulottuva kestävä kehityksen toimintaohjelma, jonka tavoitteena on toteuttaa ihmisoikeudet kaikille ihmisille;
- K. ottaa huomioon, että neuvosto hyväksyi 20. heinäkuuta 2015 uuden ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman (2015–2019), jotta unioni voisi vastata kyseisiin haasteisiin käyttäen ihmisoikeusvälineitään kohdennetummin, järjestelmällisemmin ja koordinoitummin; katsoo, että tämä toimintasuunnitelma olisi pantava täytäntöön yhdenmukaisesti sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan toimintasuunnitelman (2016–2020) kanssa;
- L. ottaa huomioon, että komission varapuheenjohtaja / korkea edustaja on ilmoittanut, että ihmisoikeudet kuuluvat hänen ensisijaisiin yleistavoitteisiinsa ja että hän aikoo käyttää niitä suunnannäyttäjänä kaikissa suhteissa kolmansien maihin; ottaa huomioon, että hän on usein korostanut myös unionin sitoutumista ihmisoikeuksien edistämiseen kaikissa ulkosuhteissa ”ilman poikkeuksia”;
- M. ottaa huomioon, että unionin sitoutuminen tehokkaaseen monenvälisyyteen, jonka ytimessä on YK, on olennainen osa unionin ulkopolitiikkaa ja perustuu käsitykseen, että yleismaailmallisiin sääntöihin ja arvoihin perustuvan monenvälisen järjestelmän avulla voidaan parhaiten käsitellä maailmanlaajuisia kriisejä, haasteita ja uhkia; toteaa, että toimiminen yhdessä kolmansien maiden kanssa kaikilla kahden- ja monenvälisillä foorumeilla on yksi tehokkaimmista keinoista käsitellä kolmansien maiden ihmisoikeuskysymyksiä;
- N. toteaa, että YK:n ihmisoikeusneuvoston säännölliset istunnot, erityisraporttien nimittäminen, yleismaailmallista määräraikaistarkastelua koskeva mekanismi ja jonkin tietyn maan tilannetta tai tiettyä asiaa koskevat erityistoimenpiteet edistävät kaikki osaltaan kansainvälisiä pyrkimyksiä ihmisoikeuksien, demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden edistämiseen ja kunnioittamiseen;
- O. toteaa, että unioni katsoo tiiviin yhteistyön kolmansien maiden kansalaisyhteiskuntien ja ihmisoikeuksien puolustajien kanssa kuuluvan sen tärkeimpiin painopisteisiin ihmisoikeuksien edistämässä ja ihmisoikeusloukkausten torjunnassa;
- P. toteaa, että 22. lokakuuta 2013 antamassaan päätöslauselmassa paikallisviranomaisista ja kansalaisyhteiskunnasta: Euroopan sitoutuminen kestävä kehityksen tukemiseen¹, parlamentti ilmaisee suuren huolensa kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden tukahduttamisesta, pitää tärkeänä sellaisen seurantajärjestelmän kehittämistä, jolla arvioidaan toimintalinjoissa ja säännöksissä tapahtunutta edistystä, ja kehottaa edistämään kansalaisyhteiskunnan organisaatioille suotuisaa toimintaympäristöä; toteaa, että monet maat ovat viime aikoina hyväksyneet kansalaisjärjestöjä koskevia tiukkoja lakeja, joissa ulkomaiset järjestöt julistetaan ei-toivotuiksi, jos niiden katsotaan olevan uhka maan perustuslailliselle järjestykselle, puolustukselle tai turvallisuudelle; toteaa,

---

¹ EUVL C 208, 10.6.2016, s. 25.

että pelkästään vuonna 2015 maailmassa sai surmansa 185 ympäristö- ja ihmisoikeusaktivistia, joista 66 prosenttia Latinalaisessa Amerikassa;

- Q. toteaa, että yhä useampi maa, erityisesti Aasiassa, Lähi-idässä ja Afrikassa, käyttää matkustuskieltoja välineenä, jolla estetään ihmisoikeuksien puolustajia osallistumasta kansainvälisiin tapahtumiin;
- R. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 18 ja 19 artiklan mukaan jokaisella on oikeus ajatuksen, omantunnon ja uskonnon vapauteen sekä mielipiteen- ja sananvapauteen, johon sisältyy mielipiteenvapaus ilman ulkopuolista puuttumista sekä oikeus valtioiden rajoista riippumatta hankkia, vastaanottaa ja levittää tietoja ja ajatuksia kaikkien tiedotusvälineiden kautta; toteaa sellaisten tapausten määrän nousseen jyrkästi, joissa henkilöitä on vainottu, vaikka he ovat vain rauhanomaisesti käyttäneet oikeuttaan mielipiteen- ja sananvapauteen ja hartaudenharjoittamiseen;
- S. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 20 artiklan mukaan jokaisella on oikeus rauhanomaiseen kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen; toteaa, että YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselmassa 21/16 muistutetaan valtioita niiden velvollisuudesta kunnioittaa ja suojella täysimääräisesti yksilöiden oikeutta kokoontua rauhanomaisesti ja yhdistyä vapaasti, verkossa ja sen ulkopuolella, ja toteaa, että ajatuksen-, omantunnon-, uskonnon- ja vakaumuksen vapautta on tuettava uskontojen ja kulttuurien välisten vuoropuhelujen avulla;
- T. ottaa huomioon, että kansainvälisen humanitaarisen lainsäädännön ja ihmisoikeuksien perussäännöt sisältyvät Geneven yleissopimukseen ja niiden lisäpöytäkirjoihin ja että ne ovat kaikkien ihmisoikeustoimien ytimessä; katsoo, että siviilien ja maansisäisten pakolaisten suojelusta on huolehdittava konfliktialueilla täysin puolueettomasti ja avun on oltava riippumatonta;
- U. toteaa, että alueen laitton miehittäminen on kansainvälisen oikeuden jatkuvaa rikkomista, joka kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaan käynnistää miehittäjävaltion velvollisuuden kyseisen alueen siviiliväestöä kohtaan;
- V. toteaa, että todisteita sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan on vaikea säilyttää – erityisesti aikoina, jolloin väkivaltaa pakenevia pakolaisia on ennennäkemätön määrä; katsoo, että todisteiden säilyttäminen on välttämätöntä syyllisten saamiseksi oikeuden eteen;
- W. toteaa, että yritykset sulkea Yhdysvaltojen Guantánamo Bayn vankila epäonnistuivat ja vain 20 vankia vapautettiin tai siirrettiin muualle vuonna 2015;
- X. toteaa, että koko maailmassa on yhä enemmän sotaa, aseellisia selkkauksia tai muita epäinhimillisiä oloja pakenevia ihmisiä, ja toteaa, että nämä pakolaisvirrat ja muuttoliikkeen eri muodot ovat sekä unionille että koko maailmalle merkittävä haaste, joka edellyttää välittömiä, tehokkaita ja kestäviä ratkaisuja yhteisten eurooppalaisten arvojen mukaisesti; toteaa, että komission, joka on maailman suurin avunantaja, tarjoamalla humanitaarisella avulla autetaan pakolaisia ja maan sisäisesti siirtymään joutuneita yli 30 maassa;
- Y. katsoo, että muuttajiin kohdistuvan ihmissalakuljetuksen, ihmiskaupan ja työvoiman hyväksikäytön torjunta edellyttää lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin toimia, kuten toimia rikollisverkostojen toiminnan estämiseksi ja rikollisten saattamiseksi oikeuden

eteen, tietojen keräämistä ja analysointia, toimia uhrien suojelemiseksi ja laittomasti oleskelevien siirtolaisten palauttamiseksi sekä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa pidemmän aikavälin strategioiden lisäksi, jotta puututaan ihmiskaupan ja ihmissalakuljetuksen kohteena olevien henkilöiden kysyntään ja muuttoliikkeen perimmäisiin syihin, jotka pakottavat ihmisiä turvautumaan ihmissalakuljettajiin;

- Z. toteaa, että oikeuslaitos on välttämätön ihmisoikeuksien kunnioittamisen edistämiseksi ja että unioni ja sen jäsenvaltiot ovat kannattaneet Kansainvälistä rikostuomioistuinta ehdoitta tuomioistuimen perustamisesta lähtien, kannattaneet Rooman perussäännön yleismaailmallista luonnetta ja puolustaneet tuomioistuimen koskemattomuutta sen riippumattomuuden lujittamiseksi;
- AA. ottaa huomioon, että kuolemanrangaistuksen poistamiseksi on tähän mennessä saatu aikaan huomattavaa edistystä ja että monet maat ovat keskeyttäneet kuolemanrangaistusten täytäntöönpanon ja toiset ovat toteuttaneet asiassa lainsäädäntötoimia; toteaa, että vuonna 2015 teloitusten kokonaismäärä nousi huomattavasti ja niistä lähes 90 prosenttia tapahtui vain kolmessa valtiossa: Iranissa, Pakistanissa ja Saudi-Arabiassa; huomauttaa, että Valko-Venäjä on ainoa Euroopan maa, joka ei vielä ole poistanut kuolemanrangaistusta;
- AB. toteaa, että sukupuolten tasa-arvo on eurooppalaisten arvojen ytimessä ja kuuluu unionin oikeudellisiin ja poliittisiin puitteisiin ja se on myös keskeinen osa vuoteen 2030 ulottuvaa YK:n toimintaohjelmaa; toteaa, että naisiin ja tyttöihin kohdistuva väkivalta ja syrjintä ovat lisääntyneet huomattavasti viime vuosina erityisesti sota-alueilla ja autoritaarisissa hallintojärjestelmissä;
- AC. toteaa, että Unicefin mukaan 250 miljoonaa lasta maailmassa asuu konfliktista kärsivissä maissa ja lähes 50 miljoonaa lasta on joko joutunut siirtymään kotiseudultaan väkivallan, sodan ja sen kauheuksien tai terrorismin ja kapinoiden vuoksi tai he ovat siirtyneet rajojen yli ja kärsivät edelleen kaikenlaisesta syrjinnästä, väkivallasta, riistosta, hyväksikäytöstä, pakkotyöstä, köyhyydestä ja aliravitsemuksesta;
- AD. toteaa, että Unicefin mukaan yksi lapsi 200:sta maailmassa on pakolaislapsi, lähes kolmasosa syntymämaansa ulkopuolella asuvista lapsista on pakolaisia ja pakolaislasten lukumäärä kaksinkertaistui vuosina 2005–2015;
- AE. toteaa, että ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 25 artiklan mukaan jokaisella on oikeus elintasoon, joka on riittävä turvaamaan hänen ja hänen perheensä terveyden ja hyvinvoinnin, ja äideillä ja lapsilla on oikeus erityiseen huoltoon ja apuun, myös lääkintähuoltoon; katsoo, että koulutuksen, ravinnon ja terveydenhuollon saatavuus olisi taattava kaikille lapsille; toteaa, että YK:n ihmisoikeusneuvoston päätöslauselmassa 26/28(36) vaaditaan, että seuraavassa ihmisoikeusneuvoston sosiaalifoorumin kokouksessa keskitytään lääkkeiden saatavuuteen osana jokaisen ihmisen oikeutta parhaimpaan mahdolliseen fyysiseen terveyteen ja mielenterveyteen; toteaa, että Maailman terveysjärjestön WHO:n perussäännön mukaan mahdollisimman hyvä terveydentila on jokaisen ihmisen perusoikeus rotuun, uskontoon, poliittiseen kantaan ja taloudelliseen tai yhteiskunnalliseen asemaan katsomatta;
- AF. toteaa, että lapsen oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen mukaan viranomaisten on kunnioitettava toisesta tai molemmista vanhemmistaan erossa olevan lapsen oikeuksia;

- AG. ottaa huomioon, että monissa maailman osissa vähemmistöt, myös hlbt-ihmiset, kohtaavat yhä väkivaltaa ja laitonta syytteen asettamista ja että syrjintä terveydenhuollossa, koulutuksessa, työpaikoilla ja muilla aloilla on laajalle levinnyttä;
- AH. ottaa huomioon, että joka puolelta maailmaa raportoidaan yhä joidenkin yksityisen sektorin toimijoiden väärinkäytöksistä aiheutuvista kansalaisoikeuksien ja poliittisten oikeuksien sekä taloudellisten, työelämän, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien loukkauksista sekä ympäristövahingoista; toteaa, että korruption, veronkierron, laittomien pääomavirtojen ja ihmisoikeusloukkausten välillä on vahva yhteys;
- AI. ottaa huomioon, että yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevia YK:n suuntaviivoja sovelletaan kaikkiin valtioihin ja kaikkiin yrityksiin, toisin sanoen sekä yrityksiin, joiden toiminta on valtioiden rajat ylittävää, että muihin yrityksiin riippumatta niiden koosta, toimialasta, sijainnista, omistuksesta tai rakenteesta, mutta tehokkaat valvonta- ja seuraamusmekanismit ovat edelleen haaste suuntaviivojen maailmanlaajuisessa täytäntöönpanossa; katsoo, että pienten ja keskisuurten yritysten erityispiirteet on otettava asianmukaisesti huomioon ja sisällytettävä niiden mahdollisuuksien mukaan mukautettuun, yritysten yhteiskuntavastuuta koskevaan joustavaan lähestymistapaan;
- AJ. toteaa, että lokakuussa 2015 komissio julkaisi uuden kaupankäyntistrategiansa ”Kaikkien kauppa”, jossa se ilmaisee tavoitteensa käyttää kauppaa keinona vahvistaa ihmisoikeuksia kolmansissa maissa;
- AK. toteaa, että vuonna 2015 unioni alkoi laatia lainsäädäntöä, jolla puututaan sellaiseen mineraalien kauppaan, joka ruokkii konflikteja;
- AL. toteaa, että kansallisia ja kansainvälisiä urheilutapahtumia, kuten olympialaisia ja jalkapallon MM-kilpailuja, ei saisi käyttää poliittisiin tarkoituksiin vaan ne olisi järjestettävä kaikkia ihmisoikeuksia täysin noudattaen olympialaisten peruskirjan mukaisesti, niiden tavoitteena olisi pidettävä ihmiskunnan harmonista kehitystä ja niissä olisi pyrittävä edistämään rauhanomaista yhteiskuntaa, jossa ihmisoikeuksia ja ihmisarvoa suojellaan, eikä niissä saisi esiintyä esimerkiksi kansallisuuteen, rotuun, uskontoon, politiikkaan, sukupuoliin, sukupuoli-identiteettiin, seksuaaliseen suuntautumiseen tai sukupuoliominaisuuksiin perustuvaa syrjintää;
- AM. toteaa, että ympäristömuutokset heikentävät veden, luonnonvarojen ja ravinnon saatavuutta;

Ihmisoikeuksien keskeinen asema unionin ulkopoliitikassa

1. ilmaisee vakavan huolensa siitä, että ihmisoikeuksien ja demokraattisten arvojen edistäminen ja suojeleminen ovat uhattuina kaikkialla maailmassa ja että monilla maailman alueilla, myös autoritaaristen hallintojen alaisuudessa, ihmisoikeuksien yleismaailmallisuuden periaate on vakavasti uhattuina myös Da'eshin kaltaisten terroristijärjestöjen vuoksi;
2. ilmaisee vakavan huolensa lukuisista ja yhä lisääntyvistä yrityksistä kaventaa kansalaisyhteiskunnan ja ihmisoikeuksien puolustajien toimintamahdollisuuksia, kokoontumisvapauten ja sananvapauten kohdistuvista lisääntyvistä rajoituksista sekä siitä, että kaikkialla maailmassa, muun muassa Venäjällä, Turkissa ja Kiinassa, hyväksytään entistä enemmän kansalaisyhteiskuntaan vaikuttavia sortavia lakeja, myös terrorismin torjunnan varjolla (ottamalla käyttöön terrorismintorjuntalakeja,

hätätilanteita ja turvatoimia), ja toteaa, että vaikutus ihmisoikeuksiin on usein kielteinen ja kyseisiä lakeja usein väärinkäytetään sortotarkoituksessa; muistuttaa, että tällaista lainsäädäntöä ei saisi millään tavoin käyttää kaventamaan kansalaisyhteiskunnan ryhmien toimintamahdollisuuksia; kehottaa tuomitsemaan selvästi tällaiset väärinkäytökset ja rikkomukset;

3. korostaa voimakkaasti, että unioni on sitoutunut yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan ja kaikkiin muihin ulkosuhdealan toimintapolitiikkoihin, jotka perustuvat demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden, ihmisoikeuksien ja perusvapauksien yleismaailmallisuuden ja jakamattomuuden, ihmisarvon kunnioittamisen, tasa-arvon ja yhteisvastuun periaatteiden edistämiseen sekä YK:n peruskirjan periaatteiden ja kansainvälisten ihmisoikeuksien ja humanitaarisen oikeuden kunnioittamiseen; muistuttaa, että nämä periaatteet ovat myös olennainen osa yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ylittäviä ulkoisia toimia, mukaan lukien kehitysyhteistyöpolitiikka ja humanitaarisen avun politiikka;
4. kehottaa kaikkia unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita noudattamaan sitoumuksiaan edistää demokratiaa ja oikeusvaltiota sekä suojella ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, myös oikeutta kehitykseen kaikin rauhanomaisin keinoin, ja toteuttaa niitä käytännössä sekä asettaa ihmisoikeudet kaikilla tasoilla keskeiselle sijalle unionin suhteissa kolmansiin maihin, strategiset kumppanit mukaan luettuina;
5. kehottaa jälleen jäsenvaltioita näyttämään esimerkkiä puhumalla yhdellä äänellä tukieksaan ihmisoikeuksien jakamattomuutta, keskinäistä riippuvuutta, keskinäistä suhdetta ja yleismaailmallisuutta ja erityisesti ratifioimalla kaikki YK:n vahvistamat kansainväliset ihmisoikeusvälineet;
6. korostaa, että voidakseen olla uskottava toimija ulkosuhteissaan unionin olisi käsiteltävä ihmisoikeuksien ja demokraattisten arvojen kunnioittamista johdonmukaisemmin sisäisissä ja ulkoisissa politiikoissaan (hlbti-ihmisten oikeuksien edistämistä ja suojelua koskevat ihmisoikeusstrategiat ovat tässä ratkaisevan tärkeitä) ja pyrittävä toteuttamaan järjestelmällisesti yhtenäistä ja johdonmukaista ihmisoikeuspolitiikkaa;
7. palauttaa mieliin pitkäaikaisen sitoutumisensa ihmisoikeuksien ja demokraattisten arvojen edistämiseen, mitä ilmentävät muun muassa vuosittain myönnettävä mielipiteenvapauden Saharov-palkinto, ihmisoikeuksien alivaliokunnan toiminta, demokratian tukeminen ja vaalitarkkailu, eurooppalainen demokratarahasto sekä kuukausittaiset täysistuntokeskustelut ja päätöslauselmat tapauksista, joissa on loukattu ihmisoikeuksien sekä demokratian arvoja ja oikeusvaltion periaatteita, sekä monet parlamenttivaltuuskunnat;
8. pitää erittäin huolestuttavana sitä, että monet ihmisoikeuksien puolustajat ovat nykyisin hyökkäyksen kohteena; kehottaa unionia ja erityisesti komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa omaksumaan toimintapolitiikan, jolla tuomitaan järjestelmällisesti ja yksiselitteisesti ihmisoikeuksien puolustajien surmaamiset ja kaikki yritykset kohdistaa heihin minkäänlaista väkivaltaa, vainoa, uhkailuja, ahdistelua, katoamisia, vangitsemisia tai mielivaltaisia pidätyksiä ja tuomitaan ne, jotka tekevät tai sietävät tällaisia julmuuksia, ja kehottaa tehostamaan julkista diplomaattista toimintaa siten, että ihmisoikeuksien puolustajia tuetaan avoimesti ja selkeästi myös silloin, kun he antavat lausuntoja monenvälisillä foorumeilla; kehottaa unionia antamaan tätä toimintapolitiikkaa koskevaa ohjausta, sillä näin lisätään unionin nykyisissä monissa suuntaviivoissa vahvistettujen unionin tämänhetkisten prioriteettien johdonmukaisuutta;

kannustaa unionin edustustoja ja jäsenvaltioiden diplomaattiedustustoja tukemaan jatkossakin aktiivisesti ihmisoikeuksien puolustajia, erityisesti seuraamalla järjestelmällisesti oikeudenkäyntejä, vieraillemalla vankilassa olevien ihmisoikeusaktivistien luona ja antamalla tarvittaessa julkilausumia yksittäisistä tapauksista; kehottaa perustamaan järjestelmän, jolla valvotaan kansalaisyhteiskunnan toimintamahdollisuuksia tehokkaasti ja käyttäen selviä vertailuarvoja ja indikaattoreita; pitää tärkeänä demokratiaa ja ihmisoikeuksia koskevaa eurooppalaista rahoitusvälinettä (EIDHR), koska se on tärkeä väline, joka voi tarjota kiireellisesti suoraa taloudellista ja materiaalista tukea vaarassa oleville ihmisoikeuksien puolustajille, sekä hätärahoitusta, josta unionin edustustot voivat antaa suoria kertaluonteisia avustuksia niille ihmisoikeuksien puolustajille, joiden henki on välittömässä vaarassa;

9. kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita kannustamaan sellaisten YK:n Pariisin periaatteiden mukaisten kansallisten ihmisoikeusinstituutioiden perustamista, joilla on riittävästi valtuuksia, resursseja ja asiantuntemusta, jotta ne voivat edistää ihmisoikeuksien turvaamista ja kunnioittamista;
10. korostaa tarvetta kehittää unionin ja sen kumppanimaiden parlamenttien välisiä suhteita keskinäiselle ymmärrykselle ja luottamukselle perustuvalla rehellisellä vuoropuhelulla, jonka tarkoituksena on edistää ihmisoikeuksia tehokkaasti;

Ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeva unionin strategiakehys ja uusi toimintasuunnitelma

11. suhtautuu myönteisesti ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevaan unionin toiseen toimintasuunnitelmaan (2015–2019) ja kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita panemaan siihen sisältyvät toimenpiteet täytäntöön täysimääräisesti, johdonmukaisesti, avoimesti ja oikea-aikaisesti sekä vahvistamaan demokratian tukemista; korostaa, että toimintasuunnitelman johdonmukainen täytäntöönpano edellyttää unionin ja sen jäsenvaltioiden välistä konsensusta ja koordinoitua; kannustaa voimakkaasti jäsenvaltioita ottamaan enemmän vastuuta toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta ja arvioinnista; korostaa, että jäsenvaltioiden olisi raportoitava toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta;
12. korostaa, että unionin on toisen toimintasuunnitelman kunnianhimoisten tavoitteiden saavuttamiseksi varattava riittävästi resursseja ja asiantuntemusta eli saatava asian parissa toimivia henkilöitä edustustoihin, komissioon ja Euroopan ulkosuhdehallintoon sekä varoja hankkeiden toteuttamiseen;
13. katsoo, että vapaa kansalaisyhteiskunta on yksi ihmisoikeuksien ja demokraattisten arvojen suojelun ja tuen peruskivistä, ja on siksi huolissaan siitä, että kansalaisyhteiskunnan julkiset toimintamahdollisuudet ovat kutistumassa ja ihmisoikeuksien puolustajat ja toimittajat ovat yhä useammin hyökkäysten kohteena eri puolilla maailmaa; pitää myönteisenä sitä, että toimintasuunnitelmaan sisältyy kansalaisyhteiskunnan toimintaympäristöön kohdistuvien uhkien torjuntaa koskeva tavoite, ja kehottaa unionia panemaan esitetyt toimet täytäntöön; kehottaa kaikkia unionin ulkoiseen toimintaan osallistuvia osapuolia määrittämään ihmisoikeuksien ja demokraattisten vapauksien suojelun nykyiset puutteet ja puuttumaan niihin sekä tehostamaan yhteistyötä kansalaisyhteiskunnan, parlamenttien, poliittisten puolueiden ja paikallisviranomaisten ja paikan päällä toimivien alueellisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa; kiinnittää huomiota siihen, että toimintasuunnitelmaan ei sisälly

erillistä tavoitetta kumppanimaiden demokraattisten vaatimusten edistämisestä; kehottaa komissiota laatimaan demokratian tukemista koskevat EU:n suuntaviivat;

Unionin vuosikertomus

14. suhtautuu myönteisesti yrityksiin parantaa vuosikertomuksen ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevaa aihekohtaista osaa ja tehdä siitä tiiviimpi ja järjestelmällisempi sekä asettaa se suuren yleisön saataville entistä laajemmin; toistaa näkemyksensä, että vuosikertomusta olisi lujitettava omaksumalla objektiivisempi lähestymistapa siten, että saavutusten ja hyvien käytäntöjen lisäksi kertomuksessa korostettaisiin kolmansissa maissa eteen tulevia erityisiä haasteita ja rajoitteita ja lisäksi annettaisiin suosituksia korjaavista toimista ja annettaisiin tietoa toimista, joihin ulkosuhdehallinto on ryhtynyt näiden ongelmien ratkaisemiseksi; toistaa näkemyksensä, että vuosikertomukseen sisältyvien maakohtaisten raporttien olisi oltava mahdollisimman vähän kuvailevia ja että niiden olisi ilmennettävä maakohtaisten ihmisoikeusstrategioiden täytäntöönpanoa ja annettava yleiskuva unionin paikan päällä toteuttamien toimien vaikutuksista;
15. kehottaa jälleen raportoimaan järjestelmällisesti ja kattavasti toteutetuista toimista, saavutetuista tuloksista ja poliittisista johtopäätöksistä, joita on tehty niiden toimien perusteella, joihin on ryhdytty parlamentin ihmisoikeuksien sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden loukkauksia koskevista tapauksista antamien päätöslauselmien johdosta; korostaa, että ihmisoikeusloukkauksiin pitää reagoida nopeasti ja riittävän painokkaasti, jopa tällaisten loukkauksien alkuvaiheessa; pitää siksi myönteisinä ulkosuhdehallinnon ihmisoikeuksien alivaliokunnassa esittämiä jatkotoimia päätöslauselmille, jotka koskevat keskustelua ihmisoikeuksien sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden loukkaustapauksista; pyytää jälleen komissiolta ja ulkosuhdehallinnolta kattavaa kirjallista vastausta ihmisoikeuksia ja demokratiaa käsittelevää vuosikertomusta koskevaan parlamentin päätöslauselmaan, joka on tärkeä osa kaikkien parlamentin esille ottamien seikkojen järjestelmällistä ja perusteellista seurantaa sekä parlamentaarista valvontaa; toistaa komission varapuheenjohtajalle / korkealle edustajalle osoittamansa pyynnön osallistua keskusteluun parlamentin jäsenten kanssa vuosittain kahdessa täysistunnossa, kerran unionin vuosikertomuksen esittelyn yhteydessä ja toisen kerran parlamentin päätöslauselman hyväksymisen yhteydessä;

Ihmisoikeuksista vastaava unionin erityisedustaja

16. pitää tärkeänä, että ihmisoikeuksista vastaavalla unionin erityisedustajalla on vahvempi ja joustavampi toimeksianto, joka koskee unionin tehokkuuden, johdonmukaisuuden ja näkyvyyden lisäämistä ihmisoikeuksien ja demokraattisten periaatteiden edistämisessä kaikkialla maailmassa; kehottaa jälleen kerran tekemään tehtävästä pysyvän; katsoo lisäksi, että erityisedustajalla olisi oltava oikeus esiintyä julkisuudessa, aloiteoikeus, parempi julkinen näkyvyys sekä riittävästi resursseja ja asiantuntemusta;
17. pitää erityisen tärkeänä sitä, että kansalaisyhteiskuntaa tuetaan järjestelmällisesti sekä kuullaan aidosti ja perusteellisesti valmisteltaessa erityisedustajan vierailua kumppanimaihin; pitää siksi myönteisenä erityisedustajan vahvaa yhteydenpitoa ihmisoikeuksien puolustajiin ja kansalaisyhteiskuntaan, mukaan lukien paikalliset edustajat, nuoret ja lapset sekä asiaankuuluvat kansainväliset järjestöt, ennen vierailujaan kolmansiiin maihin, niiden aikana ja seurannan yhteydessä; korostaa tämänkaltaisen jatkuvan ja entistä vahvemman sitoumuksen merkitystä sekä selvän ja avoimen seurantamekanismin tarvetta; tukee täysimääräisesti erityisedustajan

keskittymistä tehtävänsä keskeisenä prioriteettina kansalaisyhdyksunnan ja ihmisoikeuksien puolustajien toimintamahdollisuuksien edistämiseen ja suojelemiseen; kehottaa erityisedustajaa raportoimaan parlamentille säännöllisesti vierailuistaan; pitää valitettavana, että erityisedustajan työtä ja sen vaikutusta voi tarkastella vain osittain tutkimalla vuosittaista ihmisoikeusraporttia, hänen sosiaalisen median tilejään ja saatavilla olevia puheitaan; pitää valitettavana myös sitä, ettei hänen toiminnastaan tai suunnitelmistaan ole mitään virallista tietoa eikä tilanneraportteja tai arviointeja;

18. kannustaa erityisedustajaa jatkamaan unionin ihmisoikeusprioriteettien järjestelmällistä puolustamista ja edistämään unionin yhteyksiä asiaankuuluviin alueellisiin ja kansainvälisiin ihmisoikeusjärjestöihin ja -mekanismeihin; kehottaa neuvostoa hyväksymään yleisperiaatteen, että ihmisoikeuksista vastaavan erityisedustajan kanssa tehtävä yhteistyö sisällytetään järjestelmällisesti tulevien alueellisten erityisedustajien toimeksiantoihin;

Maakohtaiset ihmisoikeus- ja demokraatiastrategiat ja unionin edustustojen rooli

19. pitää myönteisenä, että maakohtaisiin ihmisoikeus- ja demokraatiastrategioihin on lisätty demokratia, sillä se on välttämätön osa kumppanimaiden ihmisoikeus- ja demokraatiatilanteen kattavaa analyysia;
20. toteaa jälleen, että on erittäin tärkeää ottaa maakohtaiset ihmisoikeus- ja demokraatiastrategiat huomioon kaikilla kolmansia maita koskevan päätöksenteon tasoilla, myös korkean tason poliittisen vuoropuhelun ja ihmisoikeusvuoropuhelun, maakohtaisten strategia-asiakirjojen ja vuotuisten toimintaohjelmien valmistelussa;
21. muistuttaa, että maakohtaisten ihmisoikeus- ja demokraatiastrategioiden olisi vastattava kussakin maassa erityistilanteen mukaisesti toteutettavia unionin toimia, ja niissä olisi oltava mitattavissa olevia edistymisindikaattoreita sekä mahdollisuus muokata niitä tarvittaessa; huomauttaa, että maakohtaisia ihmisoikeus- ja demokraatiastrategioita on arvioitava jatkuvasti; kehottaa tehostamaan edelleen unionin edustustojen, jäsenvaltioiden suurlähetystöjen ja unionin toimielinten yhteistyötä maakohtaisten ihmisoikeus- ja demokraatiastrategioiden laadinnassa ja täytäntöönpanossa; toistaa pyyntönsä, että Euroopan parlamentin jäsenet saavat tutustua maakohtaisiin ihmisoikeus- ja demokraatiastrategioihin ja heille annetaan tietoa siitä, kuinka unioni toteuttaa näitä strategioita ja että strategiat esitetään sellaisessa muodossa, että jäsenet voivat hoitaa asianmukaisesti valvontatehtävänsä;
22. pitää erittäin tarpeellisenä johdonmukaisen ja näkyvän, kansalaisyhteiskuntaa koskevan unionin toimintapolitiikan täytäntöönpanoa ja korostaa, että tarvitaan julkisen diplomatian käyttöä koskevaa yksityiskohtaisempaa tuntemusta; kannustaa julkaisemaan maakohtaiset ihmisoikeus- ja demokraatiastrategiat sekä etenemissuunnitelmat ja perustamaan tapauksia koskevan tehokkaan palaute-, seuranta- ja tiedonjakomenetelmän;
23. suhtautuu myönteisesti siihen, että kaikkiin unionin edustustoihin nimitetään ihmisoikeuksista ja/tai tasa-arvokysymyksistä vastaavat yhdyshenkilöt, ja palauttaa mieliin komission varapuheenjohtajalle / korkealle edustajalle ja ulkosuhdehallinnolle osoittamansa suosituksen laatia selkeät operatiiviset ohjeet ihmisoikeusasioiden yhdyshenkilön roolista; katsoo, että jäsenvaltioiden diplomaattikunnan olisi myös tuettava ihmisoikeusasioiden yhteyshenkilöiden työtä; pyytää, että ihmisoikeusasioiden yhteyshenkilöt olisivat riippumattomia ja saisivat toimia ilman että kolmansien maiden

kansalliset viranomaiset puuttuvat poliittisesti heidän työhönsä tai häiritsevät sitä, erityisesti kun on kyse yhteyshenkilöiden kontakteista ihmisoikeusaktivisteihin ja kansalaisjärjestöihin; pitää erittäin tärkeänä, että unionin edustustojen koko henkilökunnalle annetaan koulutusta ihmisoikeuksia koskevasta unionin suuntaviivoista;

24. pitää myönteisenä, että EIDHR:n määrärahoja on lisätty ja menettelyjä yksinkertaistettu vuosiksi 2014–2020, ja kehottaa säilyttämään välineen väliarviointiin asti suunnitellut määrärahat nykyisen monivuotisen rahoituskehysten loppuajan; muistuttaa, että unionin eri rahoitusvälineiden olisi oltava keskenään johdonmukaisia ja toisiaan täydentäviä ja että on tarpeen varmistaa, että tällaista vahvistamista voidaan soveltaa myös kaikkiin ihmisoikeuksia palveleviin välineisiin;
25. kehottaa hyväksymään vuosittain EIDHR:n vuotuiset toimintaohjelmat eikä kaksivuotista ohjelmaa, kuten viimeksi tehtiin (2016–2017), jotta varmistetaan mahdollisimman suuri joustavuus vastattaessa muuttuviin tilanteisiin sekä optimaalinen täydentävyys unionin muiden ulkoisten rahoitusvälineiden kanssa;

Ihmisoikeusvuoropuhelut ja -kuulemiset

26. ilmaisee jälleen tukensa ihmisoikeusvuoropuheluille ja katsoo, että ne voivat olla kahdenvälisen sitoutumisen ja yhteistyön tehokas ja vaikuttava väline, jos osapuolilla on niiden yhteydessä mahdollisuus keskustella asiakysymyksistä ja lähettää merkityksellisiä, tuloskeskeisiä poliittisia viestejä, joihin liittyy johdonmukaisia jatkotoimia, jotka menevät pelkkää parhaita käytäntöjä ja haasteita koskevaa tietojenvaihtoa pidemmälle; kehottaa unionia sisällyttämään järjestelmällisesti naisten ja lasten tilannetta koskevan keskustelun kaikkiin ihmisoikeusvuoropuheluihin;
27. pitää ihmisoikeuksiin keskittyvän vuoropuhelun käymistä arvokkaana myös sellaisten maiden kanssa, joilla on vakavia ihmisoikeuksiin liittyviä ongelmia; painottaa kuitenkin, että unionin on tehtävä selkeät poliittiset johtopäätökset, jos ihmisoikeusvuoropuhelut eivät johda myönteisiin tuloksiin; varoittaa jättämästä ihmisoikeuskysymyksiä sivuun korkean tason poliittisissa vuoropuheluissa;
28. vaatii, ettei ihmisoikeuksia koskevia keskusteluja saa koskaan jättää muiden intressien varjoon korkean tason poliittisissa keskusteluissa; pyytää jälleen ulkosuhdehallintoa kehittämään mekanismin ihmisoikeusvuoropuhelujen arvioimiseksi, jotta niitä voitaisiin parantaa; katsoo, että jos vuoropuhelut jatkuvasti epäonnistuvat, olisi käytettävä vaihtoehtoisia välineitä kulloisenkin maan ihmisoikeuksien edistämisen tukemiseksi;
29. kehottaa ulkosuhdehallintoa käymään järjestelmällisesti alustavia vuoropuheluja kansalaisyhteiskunnan kanssa, myös paikallistasolla, jotta niiden anti voidaan sisällyttää suoraan ihmisoikeusvuoropuheluun; pitää tärkeänä, että komission varapuheenjohtaja / korkea edustaja ja ulkosuhdehallinto nostavat ihmisoikeusvuoropuheluissa järjestelmällisesti esiin ihmisoikeuksien puolustajia koskevia yksittäisiä tapauksia; kehottaa ulkosuhdehallintoa seuraamaan järjestelmällisesti ihmisoikeusvuoropuheluissa annettuja sitoumuksia ja pitämään säännöllisesti seurantakokouksia kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden kanssa;

Ihmisoikeuksia koskevat unionin suuntaviivat

30. suhtautuu myönteisesti ihmisoikeuksia koskeviin unionin suuntaviivoihin ja pitää niitä unionin ihmisoikeuksia koskevan ulkopoliittikan arvokkaana välineenä, jolla annetaan

käytännön ohjeistusta unionin edustustoille ja jäsenvaltioiden diplomaattisille edustustoille; kehottaa jälleen hyväksymään viipymättä uudet unionin suuntaviivat lapsen oikeuksien edistämiseksi ja suojaamiseksi;

31. pitää erittäin tärkeänä, että suuntaviivojen täytäntöönpanoa arvioidaan jatkuvasti selkeiden vertailuarvojen avulla; kehottaa komissiota laatimaan ja julkaisemaan perusteellisen arvion siitä, kuinka unionin edustustot ja jäsenvaltioiden diplomaattiset edustustot ovat panneet suuntaviivat täytäntöön kaikissa kolmansissa maissa, jotta voidaan löytää mahdolliset erot ja aukot täytäntöönpanossa ja korjata ne; katsoo, että suuntaviivojen asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi ulkosuhdehallinnon ja unionin edustustojen henkilöstö tarvitsee järjestelmällistä ja tehokasta koulutusta;

Kaikkien syrjinnän muotojen torjunta

32. tuomitsee jyrkästi kaikenlaisen syrjinnän, mukaan lukien rotuun, ihonväriin, sukupuoleen, seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin, kieleen, kulttuuriin, uskontoon tai vakaumukseen, yhteiskunnalliseen alkuperään, kastiin, syntyperään, ikään, vammaisuuteen tai muuhun seikkaan perustuvan syrjinnän; kehottaa jälleen vahvistamaan unionin politiikkaa ja diplomatiaa, jonka olisi pyrittävä poistamaan kaikenlainen syrjintä, ja käyttämään kaikki tilaisuudet ilmaista vakava huolensa tällaisesta syrjinnästä; kehottaa unionia myös edistämään edelleen asiaankuuluvien YK:n yleissopimusten, muun muassa kaikkinaisen rotusyrjinnän poistamista koskevan kansainvälisen yleissopimuksen ja vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn YK:n yleissopimuksen, ratifiointia ja täysimääräistä täytäntöönpanoa; pitää myönteisenä ulkosuhdehallinnon työtä syrjinnän vastaisen käsikirjan laatimiseksi;

Yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (YTPP) operaatiot

33. palauttaa mieliin, että unioni on sitoutunut ottamaan ihmisoikeus- ja sukupuolikiisymykset huomioon yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatioissa YK:n turvallisuusneuvoston merkittävien naisista, rauhaa ja turvallisuutta koskevien päätöslauselmien 1325 ja 1820 mukaisesti sekä äskettäin hyväksytyyn YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2242 mukaisesti, jossa naiset asetetaan keskeiseen asemaan kaikissa globaaleiden haasteiden ratkaisemiseksi toteutettavissa toimissa; kehottaa tässä yhteydessä jälleen unionia ja jäsenvaltioita tukemaan kestävän sovinnon rakentamisprosessissa naisten järjestelmällistä osallistumista, koska se on rauhanprosessien keskeinen osatekijä; kehottaa näin ollen unionia tukemaan kansainvälisellä tasolla sitä, että naisten osallistumisesta konfliktien ehkäisyyn ja ratkaisemiseen, rauhanturvaoperaatioihin, humanitaarisen avun operaatioihin sekä konfliktien jälkeiseen jälleenrakennukseen syntyvä lisäarvo tunnustetaan;
34. korostaa, että yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka on väline, jolla ei pelkästään varmisteta Euroopan turvallisuutta, vaan se on myös yksi unionin ulkopolitiikan välineistä ja sitä on siksi käytettävä ihmisoikeuksien ja demokratian vahvistamiseksi ja edistämiseksi kolmansissa maissa;
35. kehottaa lisäämään Euroopan sotilaallista yhteistyötä eurooppalaisten asevoimien valmiuden ja joustavuuden parantamiseksi, jotta ne voisivat vastata uhkiin ja vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin, kansanmurhiin tai etniseen puhdistukseen; korostaa tässä yhteydessä, että ”suojeluvastuun” käsite olisi vakiinnutettava kansainvälisessä oikeudessa ja että unionin olisi arvoyhteisönä johdettava aloitteita ja

tarkoituksenmukaisia toimia siviilien suojelemiseksi myös silloin, kun uhkaajana on heidän oman valtionsa;

36. korostaa, että maahantulijoiden salakuljetus liittyy ihmiskauppaan ja loukkaa merkittävällä tavalla ihmisoikeuksia; huomauttaa, että yhteisen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan operaatiot, kuten keskisen Välimeren eteläosassa toteutettava Euroopan unionin sotilasoperaatio EUNAVFOR MED SOPHIA -operaatio, ovat tehokas keino puuttua maahantulijoiden salakuljettamiseen; kehottaa unionia jatkamaan ja tehostamaan tämän tyyppisiä operaatioita;
37. kehottaa ulkoasiainneuvostoa ja komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa vaatimaan, että unionin operaatioiden johtajat ja asiaan liittyvät unionin edustajat (unionin siviilioperaatioiden johtajat, sotilasoperaatioiden komentajat ja erityisedustajat) raportoivat kansainvälisen humanitaarisen oikeuden vakavista rikkomuksista, ja kehottaa edistämään käytännestäntöjä, jotka koskevat turvallisuusneuvoston toteuttamia joukkotuhonnan, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten sekä sotarikosten vastaisia toimia ja joiden mukaisesti YK:n jäsenvaltiot ovat sitoutuneet tukemaan turvallisuusneuvoston toimia kyseisten rikosten ehkäisemiseksi tai lopettamiseksi; kehottaa sisällyttämään lapsia turvaavia toimintapolitiikkoja kaikkiin unionin siviili- ja sotilasoperaatioihin, joissa ollaan kosketuksissa lasten kanssa;
38. vaatii unionia lujittamaan yhteistyötään YK:n kanssa laadittaessa yhteistä strategista turvallisuusvisiota unionin uuden ulko- ja turvallisuuspoliittisen globaalistrategian sekä toisaalta YK:n rauhanturvaoperaatioiden ja rauhanrakennusjärjestelyjen uudistuksen avulla; katsoo ehdottomasti, että YK:n kanssa on tehtävä yhteistyötä pyrittäessä lujittamaan alueellisten ja alialueellisten järjestöjen roolia ja valmiuksia rauhanturvaamisessa, konfliktien ennaltaehkäisyssä, siviili- ja sotilaskriisinhallinnassa ja konfliktien ratkaisemisessa ja että on kehitettävä edelleen menettelyjä, jotka koskevat YTPP-operaatioiden käyttöä YK:n operaatioiden tukemiseksi myös unionin taisteluosastojen käytön tai valmiuksien luomista ja turvallisuusalan uudistusta koskevien aloitteiden avulla, ja että ihmisoikeus- ja sukupuolirikokset on otettava huomioon operaatioiden kaikessa toiminnassa;

Ihmisoikeuksia koskeva monenvälinen sitoutuminen

39. muistuttaa painokkaasti, että YK:n yleissopimuksissa vahvistetut ihmisoikeudet ovat yleismaailmallisia, jakamattomia, toisistaan riippuvaisia ja toisiinsa liittyviä, kuten vuoden 1993 Wienin julistuksessa ja toimintaohjelmassa on sovittu, ja että niiden kunnioittamista on valvottava; muistuttaa unionin sitoumuksesta edistää ja kehittää kansainvälistä oikeutta YK:n alaisuudessa; pitää tärkeänä, että jäsenvaltiot ratifioivat SEU:n 21 artiklan mukaisesti kaikki YK:n vahvistamat kansainväliset ihmisoikeusvälineet, mukaan lukien taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevaan kansainväliseen yleissopimukseen sisältyvät välineet, erityisesti sen valinnaisen lisäpöytäkirjan, jossa vahvistetaan valitus- ja tutkintamekanismit;
40. pitää tärkeänä, että unionin johto ajaa YK:n uudistamista siten, että pyritään vahvistamaan sääntöihin perustuvan monenvälisen järjestelmän vaikutusta ja voimakkuutta sekä varmistamaan entistä tehokkaampi ihmisoikeuksien suojeleminen ja kansainvälisen oikeuden edistäminen; toteaa myös jälleen, että on tärkeää varmistaa unionin aktiivinen ja johdonmukainen osallistuminen YK:n ihmisoikeusmekanismeihin ja erityisesti kolmannen komitean, yleiskokouksen ja ihmisoikeusneuvoston toimintaan sen uskottavuuden parantamiseksi; antaa tukensa ulkosuhdehallinnon, unionin New

Yorkin- ja Geneven-edustustojen ja jäsenvaltioiden toimille unionin yhtenäisyyden lisäämiseksi ihmisoikeusasioissa YK:n tasolla; kannustaa unionia tehostamaan alueiden rajat ylittäviä aloitteita, ehdottamaan ja tukemaan päätöslauselmia sekä seuraamaan tiiviisti YK:n yleinen määräaika-arviointi (UPR) -menettelyä; pitää tuomittavana, että YK:n ihmisoikeusneuvoston jäsenenä on usein maita, joissa on todistetusti tapahtunut vakavia ihmisoikeusloukkauksia, ja kehottaa unionin jäsenvaltioita julkistamaan ihmisoikeusneuvostoa koskevan äänestyskäyttäytymisensä; kehottaa tässä yhteydessä unionia ja sen jäsenvaltioita osoittamaan oikeuksien tasavertaisen merkityksen äänestystavoissaan ja päättämään ihmisoikeusneuvoston päätöslauselmia koskevasta äänestään pikemminkin tekstin sisällön kuin sen laatijoiden perusteella; pitää erittäin tärkeänä, että kaikilla monenvälisillä foorumeilla on pysyvä unionin edustus ja että unionin toimilla on enemmän näkyvyyttä;

41. kehottaa unionia kiinnittämään erityistä huomiota itäisen naapurustonsa kiistanalaisiin alueisiin, joilla asuu noin viisi miljoonaa ihmistä ilman todellista ihmisoikeuksien suojelua ja oikeussuojaa; kehottaa unionia asettamaan tämän kysymyksen kärkisijalle kahdenvälisissä toimintasuunnitelmissa, joilla etsitään ratkaisua kyseisten maiden kanssa, ja käyttämään kaikkia välineitään ihmisoikeuksia edistävien konkreettisten ratkaisujen löytämiseksi näillä alueilla sekä tukemaan ihmisoikeuksien puolustajien työtä siellä;

Kansalaisyhteiskunnan toimintavapauden edistäminen ja ihmisoikeuksien puolustajien tukeminen

42. tuomitsee jyrkästi kaikki hyökkäykset, uhkailut, pidätykset, tapot, ahdistelut tai sortotoimet, jotka kohdistuvat syyttäjiin, tuomareihin, asianajajiin, tiedemiehiin ja toimittajiin tai minkä tahansa muun ammatin edustajiin, joiden riippumattomuus ja ammatillinen vapaus ovat välttämättömiä demokraattisen yhteiskunnan rakentamiseksi;
43. pitää valitettavana, että ympäristön ja ihmisoikeuksien puolustajia vastaan hyökätään yhä enenemässä määrin; tuomitsee voimakkaasti heidän murhaajiensa rankaisematta jättämisen ja kehottaa ulkosuhdehallintoa tukemaan kehottuksia saattamaan syylliset oikeuden eteen;
44. tuomitsee jyrkästi sen, että monet maailman maat ovat viime aikoina hyväksyneet kansalaisjärjestöjä koskevia tiukkoja lakeja, jotka heikentävät kansalaisyhteiskuntaa ja johtavat niiden mielivaltaiseen soveltamiseen, johon liittyy rangaistuksia, kuten vangitsemisia, varojen jäädyttämisiä sekä kansalaisjärjestöjen henkilöstön jäseniä koskevia pääsykieltoja, erityisesti, jos järjestö saa julkista rahoitusta ulkomailta;
45. tuomitsee jyrkästi sen, että viranomaiset käyttävät matkustuskieltoon määräämistä keinona uhkailla ja hiljentää riippumattomia ihmisoikeuksien puolustajia ja aktivisteja sekä asianajajia ja toimittajia ja painottaa, että näihin toimiin ryhdytään usein mielivaltaisesti ja ilman oikeudellisia perusteita;
46. korostaa unionin edustustojen roolia vahvistettaessa ja edistettäessä kansalaisyhteiskunnan keskeistä roolia demokratiassa ja pyrittäessä luomaan kansalaisyhteiskunnan toiminnan mahdollistava ympäristö, joka edellyttää mahdollisimman suurta avoimuutta ja osallistumista yhteistyöhön kansalaisjärjestöjen ja ihmisoikeuksien puolustajien kanssa; pitää siksi valitettavana, että ihmisoikeuksista vastaavien yhteyspisteiden tai ihmisoikeuksien puolustajien yhteyshenkilöiden yhteystietoja ei ole vielä sisällytetty kaikkien unionin edustustojen

verkkosivustoille, vaikka ihmisoikeuksien puolustajia koskevien unionin suuntaviivojen hyväksymisestä on kulunut jo kymmenen vuotta;

47. kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa sekä unionin ulkoministereitä ottamaan säännöllisesti ulkoasiainneuvoston esityslistalle keskustelun toimista, joita unioni toteuttaa ihmisoikeuksien puolustajien, avustustyöntekijöiden, toimittajien, poliittisten aktivistien ja muiden vapauttamiseksi, ja järjestämään vuosittain julkisen ulkoasiainneuvoston kokouksen, jonka esityslistalla on kansalaisyhteiskunnan kaventuvat toimintamahdollisuudet ja ihmisoikeuksien puolustajien vangitsemiset, sekä kiinnittämään erityistä huomiota ihmisoikeuksien sekä demokratian ja oikeusvaltion periaatteiden loukkauksia koskevissa parlamentin päätöslauselmissa esiin tuotuihin tapauksiin;
48. kehottaa kansainvälistä yhteisöä saattamaan poliittiset johtajat oikeuteen, kun he väärinkäyttävät järjestelmällisesti poliisi- ja sotilasvoimia omaa johtajuuttaan (tai sen jatkumista) arvostelevien hiljentämiseksi;

Muuttoliike, pakolaiset, turvapaikanhakijat ja maan sisäisesti siirtymään joutuneet henkilöt

49. ilmaisee solidaarisuutensa niille erittäin monille pakolaisille ja muuttajille, joiden ihmisoikeuksia on loukattu vakavasti konflikteissa, hallinnon epäonnistumisen seurauksena ja ihmiskaupan verkostoissa; ei hyväksy sitä, että Välimerellä on kuollut valtava määrä ihmisiä; on erittäin huolissaan unioniin matkalla oleviin pakolaisiin, laittomiin maahantulijoihin ja turvapaikanhakijoihin kohdistuvien ihmisoikeusloukkausten määrän kasvusta; korostaa, että pakolaisnaiset ja -lapset, turvapaikanhakijat ja paperittomat muuttajat ovat erityiset haavoittuvaisia muuttoreiteillä ja unionin sisälläkin; kehottaa ryhtymään kiireellisesti muuttoliikepolitiikan yhdenmukaistamisuutta parantaviin toimenpiteisiin ja korostaa, että tarvitaan kokonaisvaltainen lähestymistapa, jotta löydetään kestäviä ja johdonmukaisia pitkän aikavälin ratkaisuja, jotka perustuvat kansainvälisiin ihmisoikeusnormeihin ja -periaatteisiin ja joilla puututaan myös pakolaiskriisin perimmäisiin syihin; korostaa, että muuttajien ja pakolaisten suojelemiseksi tarvitaan solidaarisuutta ihmisoikeuksiin perustuvien unionin toimintapolitiikkojen mukaisesti; painottaa tässä yhteydessä, että on tärkeää tehdä ero pakolaisten ja muuttajien välillä;
50. korostaa, että konfliktit, sodat, hallinnon epäonnistuminen sekä ihmisoikeuksien ja demokratian loukkaukset ovat keskeisiä syitä muuttoliikkeeseen ja pakkosiirtoihin; korostaa, että vastaanottavien maiden olisi varmistettava ilmaisten julkisten ja korkealaatuisten koulutus- ja terveydenhuoltopalveluiden, myös seksuaali- ja lisääntymisterveydenhuoltoon liittyvien palveluiden ja niihin liittyvien oikeuksien, täysi saatavuus sekä pääsy työmarkkinoille ja pakolaisten tarpeita vastaavien asuntojen saanti; korostaa, että muuttajien ja pakolaisten halu integroitua sekä asianmukainen sosiaaliturvapolitiikka ovat kotouttamisen kannalta ratkaisevia tekijöitä; kehottaa unionia lisäämään ponnisteluja Libanonin ja Jordanin tukemiseksi, sillä niissä on ennennäkemätön määrä pakolaisia, joihin usein kohdistuu moninaisia uhkia;
51. korostaa tarvetta lisätä yhteistyötä alkuperä- ja kauttakulkumaiden kanssa, jotta helpotetaan sekä muuttovirtojen rakenteellista hallintaa että maastamuuton taustalla oleviin syihin puuttuvia toimia; pitää olennaisen tärkeänä muuttajien salakuljettamiseen osallistuvien ryhmien torjumista; huomauttaa, että unionin on kannustettava asiaankuuluvia maita allekirjoittamaan maahanmuuttajien salakuljetuksen kieltämisestä

koskeva Palermon lisäpöytäkirjan; muistuttaa Vallettan huippukokouksessa sovituista sitoumuksista;

52. painottaa, että on tarpeen kiireesti kehittää ja ottaa käyttöön kattava, johdonmukainen ja hyvin koordinoitu Euroopan yhteinen turvapaikkajärjestelmä, jossa vastuu jakaantuu jäsenvaltioiden kesken;
53. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita julkistamaan kaikki kolmansille maille muuttoliikettä koskevaa yhteistyötä varten myönnetty varat sekä ilmoittamaan, mihin varoimenpiteisiin ryhdytty sen varmistamiseksi, ettei tällainen yhteistyö hyödytä suoraan tai välillisesti turvallisuus-, poliisi- tai oikeusjärjestelmiä, jotka osallistuvat ihmisoikeusloukkauksiin;
54. panee merkille komission tuoreen ehdotuksen turvallisia alkuperämaita koskevan unionin luettelon laatimisesta ja turvapaikkamenettelydirektiivin muuttamisesta;
55. katsoo, että takaisinottojen tehostamiseksi ja palauttamisten johdonmukaisuuden varmistamiseksi Euroopan tasolla on tarpeen tehdä uusia unionin takaisinottosopimuksia, joiden olisi oltava etusijalla jäsenvaltioiden ja kolmansien maiden tekemiin kahdenvälisiin sopimuksiin nähden;
56. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että palauttamisdirektiivin täytäntöönpano tapahtuu yhdessä sellaisten menettelyjen, normien ja perusihmisoikeuksien noudattamisen kanssa, jotka antavat unionille mahdollisuuden palautettavien henkilöiden inhimillisen ja ihmisarvoisen kohtelun varmistamiseen palauttamiskiellon periaatteen mukaisesti; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita kiinnittämään erityistä huomiota tapauksiin, joissa on anottu turvapaikkaa mahdollisen poliittisen vainon perusteella, jotta voidaan estää kaikki sellaiset palauttamiset, jotka saattavat johtaa ihmisoikeuksien loukkaamiseen alkuperämaassa tai kolmannessa maassa;
57. kehottaa jälleen unionia varmistamaan, että kaikki kolmansien maiden kanssa tehdyt muuttoliike-, yhteistyö- ja takaisinottosopimukset ovat ihmisoikeuksia koskevan kansainvälisen oikeuden, pakolaisoikeuden ja kansainvälisen merioikeuden sekä unionin periaatteiden ja arvojen mukaisia; kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan palauttamiskiellon kansainvälistä periaatetta kansainvälisen oikeuden mukaisesti; pyytää integroimaan valvontamekanismit siten, että kolmansien maiden kanssa tehtävän muuttoliiketyhteistyön ja rajavalvontatoimien ihmisoikeusvaikutuksia voidaan arvioida; vaatii, että ihmisoikeudet on valtavirtaistettava ja niitä on valvottava kaikissa Frontexin toteuttamissa toimissa; kehottaa unionia osallistumaan aktiivisesti keskusteluun, joka koskee termiä ”ilmastopakolainen” ja sen mahdollista oikeudellista määritelmää kansainvälisessä oikeudessa;
58. kannattaa lisäksi lauseketta, jossa ilmoitetaan, että nämä sopimukset voidaan keskeyttää, kunnes osapuolet antavat riittävät takeet siitä, että turvapaikkahakemukset käsitellään yksilöllisesti ja että muuttajien, turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten ihmisoikeuksia kunnioitetaan yleisesti;
59. muistuttaa tarpeesta noudattaa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen vahvistamaa ja unionin voimassa olevaan lainsäädäntöön sisältyvää palauttamiskiellon periaatetta eurooppalaisilla ja kansainvälisillä vesillä; muistuttaa sitoumuksesta kehittää riittävästi laillisia ja turvallisia maahanmuuton kanavia samalla kun suojellaan entistä paremmin

unionin ulkorajoja; kehottaa unionia ja kehittyneitä kolmansia maita tekemään kumppanuussopimuksia muiden maiden kanssa, jotta helpotetaan perheenyhdistämistä ja kaикentasoisen koulutuksen omaavien, myös vähiten koulutettujen, henkilöiden liikkuvuutta;

60. kehottaa jäsenvaltioita noudattamaan hyväksytyä unionin yhteistä turvapaikkapakettia sekä muuttoliikettä koskevaa yhteistä lainsäädäntöä ja panemaan ne kaikilta osin täytäntöön, jotta erityisesti haavoittuvaisia turvapaikanhakijoita, kuten lapsia, naisia, vanhuksia ja hlbt-ihmisiä, voidaan suojella väkivallalta ja syrjinnältä turvapaikanhakuprosessin aikana; kehottaa lisäksi tarjoamaan jäsenvaltioille asianmukaista koulutusta asianmukaisen ja järkevän menettelyn turvaamiseksi; kehottaa jäsenvaltioita osallistumaan uudelleensijoittamisohjelmiin, antamaan mahdollisuuden perheenyhdistämiseen ja myöntämään humanitaarisia viisumeita; pitää tärkeänä hallinnollisten ja poliittisten esteiden poistamista, jotta sisäisiä siirtoja koskevat sitoumukset voidaan panna nopeasti täytäntöön; katsoo, että jos henkilön ei hänen turvapaikkahakemuksensa yksilöllisen arvioinnin jälkeen katsota voivan saada suojelua unionissa, hänet on palautettava turvallisesti;
61. on syvästi huolissaan pakolaislasten yhä kasvavasta määrästä sekä ilman huoltajaa olevien, kadonneiden tai huoltajastaan eroon joutuneiden lasten tilanteesta; vaatii jäsenvaltioita pitämään ehdottomana painopisteenä ilman huoltajaa olevien alaikäisten nopeaa yhdistämistä perheenjäsenten kanssa; pitää erittäin tärkeänä, että lapsille tarjotaan pääsy terveydenhuoltoon ja koulutukseen osana unionin ohjelmia, joilla puututaan muuttoliikkeen perimmäisiin syihin; kehottaa valtioita lopettamaan lasten säilönoton ja myös ottamaan huomioon lapsen edun kaikissa menettelyissä ja varmistamaan lastensuojelun kansainvälisen oikeuden mukaisesti; pitää erittäin tärkeänä riittävien resurssien myöntämistä pakolais- ja maahantulijalasten suojelemiseksi väkivallalta, riistolta ja hyväksikäytöltä; kehottaa komissiota varmistamaan, että ilman huoltajaa olevat alaikäiset eivät katoa, ja laatimaan strategian, jonka avulla vältetään ilman huoltajaa olevien alaikäisten maahantulijoiden katoaminen unionin alueella tulevaisuudessa ja kadonneet lapset löydetään;
62. on tietoinen, että matkan aikana ja saapuessaan maahan, jossa he aikovat hakea turvapaikkaa, hlbt-ihmisiä uhkaavat monet muutkin vaarat, joita voivat olla ahdistelu, syrjäytyminen, seksuaalinen väkivalta ja muunlainen väkivalta; muistuttaa, että monet maat, joiden katsotaan olevan ”turvallisista” turvapaikanhakijoille, syrjivät hlbt-ihmisiä tai jopa pitävät homoseksuaalisuutta rikoksena; korostaa, että haavoittuvat ryhmät tarvitsevat lisäturvaa ja kehottaa valtioita varmistamaan, että hlbt-ihmisiä suojellaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti;
63. korostaa, että on tärkeää investoida ennaltaehkäiseviin toimiin, erityisesti kehittämällä kotouttamista sosiaalista osallistamista koskevia strategioita; korostaa, että on tarpeen panna täytäntöön paluumuuttajille kohdistettuja, radikalismista luopumista ja yhteiskuntaan sopeutumista koskevia erityisohjelmia;
64. kiinnittää huomiota Syyrian naapurimaissa olevien pakolaisten vaikeaan tilanteeseen ja pitää tärkeänä, että unioni tekee kaikkensa sen varmistamiseksi, että näissä maissa oleville pakolaisille taataan ihmisarvoiset elinolot ja erityisesti terveydenhuollon ja koulutuksen saatavuus sekä työllistymismahdollisuudet;
65. korostaa maan sisäisten pakolaisten järkyttävää tilannetta, erityisesti Irakissa ja Syyriassa olevien maan sisäisten pakolaisten suurta määrää sekä heidän kasvavaa

määräänsä Ukrainassa, yhteensä 1,4 miljoonaa vuonna 2015; tähdentää, että tietyn alueen pakolaisia koskeissa ohjelmissa on otettava huomioon ja niihin on sisällytettävä myös maan sisäisten pakolaisten mahdollinen kohtalo; kehottaa komissiota, jäsenvaltioita ja kansainvälistä yhteisöä ryhtymään toimiin parantaakseen heidän tilannettaan paikan päällä ja varmistamaan, että maan sisäisten pakolaisten saatavilla on asunto, ruokaa, terveydenhuoltoa ja koulutusta;

66. muistuttaa, että maansisäistä pakolaisuutta tarkkailevan kansainvälisen keskuksen (Internal Displacement Monitoring Centre) mukaan 19,3 miljoonaa ihmistä joutui pakenemaan kotiseudultaan ympäristökatastrofien seurauksena pelkästään vuonna 2015; muistuttaa, että tämä pakolaisuus koskee ennen kaikkea eteläisiä alueita; toteaa, että 85 prosenttia näistä siirtymistä tapahtuu kehitysmaissa ja ensisijaisesti yhden maan sisällä tai maiden osien sisällä;

Ihmiskauppa

67. kehottaa unionia tekemään ihmiskaupan torjunnasta ulkoisen toiminnan painopisteen ja puuttumaan ilmiöön sekä kysynnän että tarjonnan kannalta ja kehottaa kiinnittämään erityistä huomiota uhrien suojeluun ja lisäämään eri toimijoiden välistä kommunikaatiota ja yhteistyötä ihmiskaupan torjunnassa; toteaa jälleen kerran, että jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön unionin direktiivi 2011/36/EU ja ihmiskaupan hävittämiseen tähtäävä strategia;
68. muistuttaa, että rikollisverkostot hyödyntävät lisääntyvää muuttoliikepainetta, turvallisten maahanmuuttoväylien puuttumista sekä muuttajien ja pakolaisten, erityisesti naisten, tyttöjen ja lasten, haavoittuvuutta alistaakseen heidät salakuljetukseen, ihmiskauppaan, orjuuteen ja seksuaaliseen hyväksikäyttöön;
69. kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita kiinnittämään huomiota maahanmuuttajien ja pakolaisten tunnistamiseen ihmiskaupan uhreiksi tai osana ihmissalakuljetusta tapahtuvien rikkomusten ja hyväksikäytön uhreiksi; kehottaa siksi kouluttamaan rajavartioita tarkan tunnistamisen varmistamiseksi, sillä se on olennaisen tärkeää uhrien lainmukaisten oikeuksien toteutumisen kannalta;
70. pitää myönteisenä, että Triton- ja Poseidon-operaatioiden resursseja on lisätty; pitää myönteisenä EUNAVFOR MED SOPHIA -operaation käynnistämistä ihmissalakuljettajia ja ihmiskauppiaita vastaan Välimerellä, ja kannattaa unionin ulkorajavalvonnan vahvistamista;
71. kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita ratifioimaan ja panemaan täytäntöön kansainvälisen yleissopimuksen siirtotyöläisten ja heidän perheenjäsentensä oikeuksista;

Kehityksen, demokratian ja ihmisoikeuksien keskinäiset yhteydet

72. ilmaisee syvän huolensa äärimmäisen köyhyyden ja epätasa-arvon lisääntymisestä tietyissä maailman osissa ja toteaa niiden vaarantavan kaikkien ihmisoikeuksien täyden toteutumisen; katsoo, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja oikeus kehitykseen liittyvät tiiviisti toisiinsa; painottaa, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset oikeudet, sukupuolten tasa-arvo, hyvä hallintotapa, demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen kunnioittaminen sekä rauha ja turvallisuus ovat edellytyksiä köyhyyden ja epätasa-arvon poistamiselle;

73. suhtautuu myönteisesti kestävän kehityksen toimintaohjelmaan 2030; korostaa, että unionin kehitysyhteistyössä kolmansien maiden kanssa olisi pyrittävä luomaan sellainen kansainvälinen ympäristö, joka kannustaa toteuttamaan sosiaaliset ja taloudelliset oikeudet, ja kehottaa panemaan täytäntöön vuoden 1986 YK:n julistuksen oikeudesta kehitykseen; muistuttaa kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuutta koskevasta periaatteesta, joka vahvistetaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 208 artiklassa ja joka on ratkaisevan tärkeä ihmisoikeuksien kunnioittamisen saavuttamisessa; kehottaa unionia huolehtimaan siitä, että unionin ja jäsenvaltioiden kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuus voidaan toteuttaa tarvittavien suuntaviivojen, vaikutusten arviointien ja seuranta- ja raportointimekanismien avulla; katsoo, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 208 artiklaan kirjatun kehityspolitiikan johdonmukaisuuden toteuttaminen sekä kaikkien unionin välineiden ja ihmisoikeusmekanismien selkeästi määritellyt tuloskehykset ovat ratkaisevan tärkeitä, jotta voidaan toteuttaa Agenda 2030, varmistaa syrjäytyneiden ja haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien osallisuus ja valtavirtaistaa ihmisoikeusperustainen lähestymistapa; pitää tärkeänä lujittaa unionin kaikkien ulkoisten politiikkojen ja välineiden johdonmukaisuutta ja koordinoitua ihmisoikeusperustaista lähestymistapaa täytäntöön pantaessa; kehottaa jäsenvaltioita toimimaan toimivaltansa rajoissa kehityksen alalla annettujen sitoumusten ja kyseistä alaa koskevien unionin politiikkojen mukaisesti; pyytää komissiota suorittamaan arvioinnin ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan välineiden käytöstä edustustoissa ja toimittamaan parlamentille yhteenvedon tästä arvioinnista;
74. palauttaa mieliin, että unionin kehityspolitiikassa on otettu käyttöön ihmisoikeusperustainen lähestymistapa, jonka tarkoituksena on sisällyttää ihmisoikeusperiaatteet unionin operatiivisiin kehitystoimiin ja joka kattaa sekä päätoimipaikassa että kentällä toteutettavat järjestelyt ihmisoikeus- ja kehitystoimien synkronoimiseksi; kehottaa levittämään ihmisoikeusperustaisen lähestymistavan välineitä laajemmin unionin kumppaneille, myös paikallisviranomaisille, kansalaisyhteiskunnalle ja yksityissektorille, ja pyytää komissiota seuraamaan tarkasti sen täytäntöönpanoa;
75. katsoo, että kaikille kuuluvien ihmisoikeuksien on oltava läpikäyvänä ajatuksena kestävän kehityksen toimintaohjelman 2030 kaikkien tavoitteiden ja alatavoitteiden saavuttamisessa; kehottaa perustamaan kansallisella ja kansainvälisellä tasolla toimivan, ihmisoikeudet huomioon ottavan ja ihmisoikeuksiin perustuvan kestävän kehityksen tavoitteita koskevan kattavan indikaattorikehityksen laajan avoimuuden ja vastuuvastuun varmistamiseksi, jotta kehitykseen tarkoitettut varat varmasti tavoittavat niitä tarvitsevat ihmiset;
76. vahvistaa, että on puututtava pikaisesti ja asianmukaisesti köyhyyteen ja aliravitsemukseen liittyvien ja laiminlyötyjen sairauksien maailmanlaajuiseen ongelmaan; kehottaa laatimaan kunnianhimoisen pitkän aikavälin poliittisen strategian ja toimintasuunnitelman, joissa käsitellään maailman terveystilannetta, innovaatioita ja lääkkeiden saatavuutta ja johon sisältyy muun muassa tutkimus- ja kehitysinvestointeja, jotta voidaan turvata jokaisen ihmisen oikeus elintason, joka on riittävä turvaamaan hänen terveytensä ja hyvinvointinsa, syrjimättä ketään rodun, uskonnon, poliittisen kannan, taloudellisen tai yhteiskunnallisen aseman, sukupuoli-identiteetin tai seksuaalisen suuntautumisen perusteella;
77. on huolissaan pyrkimyksistä käyttää köyhyyden torjunta- ja kehityksen edistämistoimiin (jotka myös vaikuttavat käytännössä toimintapolitiikkoihin, joilla pyritään viime

kädessä ihmisoikeuksien suojeluun) tarkoitettuja varoja muihin tarkoituksiin, jotka eivät liity kehitykseen; korostaa, että kehitysavun olisi keskityttävä köyhyyden poistamiseen eikä pelkästään olla väline, jolla pyritään hallitsemaan muuttoliikettä, ja palauttaa mieliin rauhaa, oikeutta ja vahvoja instituutioita koskevan kestävä kehityksen tavoitteen 16 merkityksen pyrittäessä kohentamaan ihmisoikeuksia ja tehokasta demokraattista hallintoa; katsoo, että unionin tuen avoimuuden ja vastaanottavien maiden vastuuvollisuuden varmistamiseksi kaikkiin kehitysohjelmiin olisi sisällytettävä korruption kieltävä lauseke ja että oikeusvaltion, hyvän hallinnon, budjettituen käyttöön liittyvien institutionaalisten valmiuksien, demokraattisen osallistumisen ja edustuksellisen päätöksenteon, vakauden, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden sekä osallistavan ja luodun vaurauden tasapuolisen uudelleenjaon mahdollistavan kestävä kasvun lujittamisen olisi oltava keskeisiä päämääriä unionin kaikissa ulkoisissa politiikoissa; varoittaa populismista ja ääriajattelusta sekä perustuslain käyttämisestä väärin siten, että annetaan oikeutus ihmisoikeuksien loukkauksille;

78. panee merkille humanitaaristen tarpeiden kasvusta johtuvan humanitaarisen avun jatkuvan rahoitusvajeen ja Maailman ruokaohjelman puutteet, joiden vuoksi ruoka-apua on vähennetty; pyytää YK:n jäsenvaltioita, unionia ja sen jäsenvaltioita vähintäänkin noudattamaan taloudellisia sitoumuksiaan; panee merkille, että useimmat jäsenvaltiot eivät ole kyenneet noudattamaan sitoumustaan osoittaa 0,7 prosenttia BKT:stä kehitysapuun, mutta suhtautuu myönteisesti unionin sitoumuksiin, jotka koskevat humanitaarista apua ja pelastuspalvelua, joiden osalta unioni ja jäsenvaltiot ovat suurimmat avunantajat;
79. pitää myönteisinä uutta Euroopan ulkoista investointiohjelmaa ja Afrikka-hätärahastoa, joiden avulla pyritään puuttumaan köyhyyden, epätasa-arvon ja laittoman muuttoliikkeen alkusyihin luomalla kestävä kasvua ja työpaikkoja sekä kannustamaan ihmisoikeuksien kunnioittamista ja yksityisiä investointeja Afrikassa ja unionin naapurustossa; vaatii, että Euroopan aluekehitysrahastoa käytetään tilapäisesti unionin naapurimaissa, jotta voidaan osallistua niiden vakauttamiseen;
80. pitää myönteisenä kehitystä koskevan luvun lisäämistä unionin vuosikertomukseen ihmisoikeuksista ja demokratiasta maailmassa 2015 ja toivoo, että tästä tulee vakiokäytäntö tulevien vuosien vuosikertomuksissa;

Kauppa, yritystoiminta ja ihmisoikeudet

81. kehottaa panemaan yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevat YK:n suuntaviivat nopeasti, tehokkaasti ja kattavasti täytäntöön; kehottaa kaikkia YK:n jäsenvaltioita, unionin jäsenvaltiot mukaan luettuina, laatimaan ja panemaan täytäntöön kansallisia toimintasuunnitelmia; toteaa, että kauppa ja ihmisoikeudet eivät välttämättä ole ristiriidassa keskenään ja että elinkeinoelämällä on tärkeä rooli ihmisoikeuksien ja demokratian edistämisessä;
82. vahvistaa, että on tarpeen toimia ripeästi yhtäjaksoisella, tehokkaalla ja johdonmukaisella tavalla kaikilla tasoilla, kansallinen, Euroopan ja kansainvälinen taso mukaan luettuina, jotta voidaan puuttua tehokkaasti kansainvälisten yritysten tekemiin ihmisoikeusloukkauksiin ja korruptioon, kun niitä esiintyy, ja varmistaa, että yritykset saatetaan vastuuseen puuttumalla oikeudellisiin ongelmiin, jotka aiheutuvat yritysten ja niiden toiminnan ekstraterritoriaalisesta ulottuvuudesta;

83. kehottaa YK:ta, unionia ja sen jäsenvaltioita ottamaan monikansallisten ja eurooppalaisten yritysten kanssa esille kysymykset maananastuksesta ja maanomistajien oikeuksien puolustajien kohtelusta, koska nämä joutuvat usein kostotoimien, myös uhkailun, häirinnän, mielivaltaisten pidätysten, hyökkäysten ja murhien uhriksi;
84. panee erittäin tyytyväisenä merkille yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevan sitovan YK:n sopimuksen valmistelemiseksi käynnistetyt toimet; pitää kaikkea tätä prosessia jarruttavaa toimintaa valitettavana ja kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita käymään näitä neuvotteluja rakentavassa hengessä;
85. muistuttaa, että valtioilla ja yrityksillä on erilaiset mutta toisiaan täydentävät roolit ihmisoikeuksien suojelussa; muistuttaa painokkaasti, että kun ihmisoikeusloukkauksia tapahtuu, valtioiden on annettava uhreille mahdollisuus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin; palauttaa tässä yhteydessä mieliin, että ihmisoikeuksien kunnioittaminen kolmansissa maissa, mukaan lukien takeet tehokkaista oikeussuojakeinoista kaikille loukkausten uhreille, on olennainen osa unionin ulkosuhteita näiden maiden kanssa; pitää myönteisenä, että unioni on ollut johtavassa asemassa neuvoteltaessa ja pantaessa täytäntöön useita maailmanlaajuisia vastuuta koskevia aloitteita, jotka liittyvät yhteen kansainvälisten normien edistämisen ja noudattamisen kanssa; suhtautuu myönteisesti 20. kesäkuuta 2016 annettuihin neuvoston päätelmiin yritystoiminnasta ja ihmisoikeuksista sekä siihen, että niissä kehoitetaan sisällyttämään oikeussuojakeinojen saatavuus yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskeviin kansallisiin toimintaohjelmiin;
86. toteaa jälleen, että on kiinnitettävä huomiota pk-yritysten erityispiirteisiin, sillä ne toimivat pääasiassa paikallisesti ja alueellisesti ja tietyillä aloilla; pitää näin ollen erittäin tärkeänä, että yritysten yhteiskuntavastuuta koskevissa unionin politiikoissa, mukaan lukien yritysten yhteiskuntavastuuta koskevat kansalliset toimintasuunnitelmat, otetaan asianmukaisesti huomioon pk-yritysten erityisvaatimukset ja noudatetaan ”pienet ensin” -periaatetta sekä tunnustetaan, että pk-yrityksillä on epävirallinen ja intuitiivinen lähestymistapa yritysten yhteiskuntavastuuseen; toteaa jälleen vastustavansa kaikkia toimia, jotka saattavat aiheuttaa hallinnollista tai taloudellista lisärasitetta pk-yrityksille, ja kannattaa sen sijaan toimenpiteitä, joiden ansiosta pk-yritykset voivat harjoittaa yhteistoimintaa;
87. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan liiketoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien toimintaperiaatteiden johdonmukaisuuden kaikilla tasoilla, erityisesti unionin kauppapolitiikassa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita raportoimaan säännöllisesti toimista ihmisoikeuksien tosiasiallisen suojelun varmistamiseksi yritystoiminnan yhteydessä;
88. kehottaa jälleen painokkaasti sisällyttämään järjestelmällisesti ihmisoikeuslausekkeet kaikkiin kansainvälisiin sopimuksiin, myös kauppa- ja investointisopimuksiin, joita unioni on tehnyt ja tekee kolmansien maiden kanssa; pitää tämän lisäksi tarpeellisena ennen yhdenkään puitesopimuksen tekemistä ennakkoseurantamekanismeja, jotka ovat sopimusten tekemisen ehtona ja sopimusten keskeinen osa, sekä jälkiseurantamekanismeja, jotka antavat mahdollisuuden toteuttaa konkreettisia toimia vastauksena kyseisten lausekkeiden rikkomiseen, kuten sopimukseen sisältyvässä ihmisoikeuslausekkeessa säädettyjä asianmukaisia seuraamuksia, mukaan lukien sopimuksen täytäntöönpanon (väliaikainen) keskeyttäminen;

89. kehottaa luomaan mekanismeja, joiden tavoitteena on varmistaa, että sekä valtiot että yritykset kunnioittavat ihmisoikeuksia, ja kehottaa perustamaan valitusmekanismeja sellaisia henkilöitä varten, joiden oikeuksia kauppaa- ja investointisopimukset loukkaavat;
90. panee merkille komission 28. syyskuuta 2016 antaman lainsäädäntöehdotuksen asetuksen (EY) N:o 428/2009 muuttamiseksi kaksikäyttötuotteiden viennin valvonnan osalta (COM(2016)0616) ja toteaa, että sillä pyritään tehostamaan valvontaa, sillä tiettyjä tuotteita ja teknologioita voidaan käyttää vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin;
91. suhtautuu myönteisesti sopimukseen päivittää unionin vientivalvontaa, joka koskee tuotteita, joita voi käyttää kuolemanrangaistuksen täytäntöönpanoon, kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rankaisemiseen, ja kehottaa panemaan tämän keskeisen lainsäädännön säännökset tehokkaasti ja täysimääräisesti täytäntöön; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita kannustamaan kolmansia maita harkitsemaan vastaavan lainsäädännön antamista sekä sellaisen aloitteen käynnistämistä, jolla edistetään kidutuksessa ja kuolemanrangaistuksessa käytettäviä välineitä koskevia kansainvälisiä puitteita; panee tyytyväisenä merkille aloitteen, joka koskee asetusta konfliktialueilta peräisin olevien mineraalien vastuullista hankintaa koskevan toimitusketjuun sovellettavan due diligence -järjestelmän perustamisesta; suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen päivittää kaksikäyttötuotteiden viennin valvontaa koskevaa unionin lainsäädäntöä; korostaa, että parlamentin prioriteettina on tehdä ihmisoikeuksista vientilupien myöntämiskriteeri, ja kehottaa jäsenvaltioita sopimaan viimein siirtymisestä kohti uudenaikaisempaa, joustavampaa ja enemmän ihmisoikeuksiin perustuvaa vientipolitiikkaa; kehottaa jäsenvaltioita harjoittamaan tiukempaa ja enemmän ihmisoikeuksiin perustuvaa aseiden vientivalvontaa varsinkin, kun kyseessä ovat maat, joiden on osoitettu syyllistyneen väkivaltaiseen sisäiseen sortoon ja ihmisoikeusloukkauksiin;
92. suhtautuu myönteisesti siihen, että komissio on hyväksynyt uuden Kaikkien kauppaa-kaupankäyntistrategian, jossa sen tavoitteena on sisällyttää ihmisoikeudet kauppapolitiikkaan ja käyttää unionin asemaa kaupankäynnin keskittymänä edistämään ihmisoikeuksia kolmansissa maissa; korostaa, että tämä edellyttää kauppaa- ja ulkopolitiikan aloitteiden täydellistä johdonmukaisuutta ja täydentävyyttä, muun muassa tiivistä yhteistyötä eri pääosastojen, ulkosuhdehallinnon ja jäsenvaltioiden viranomaisten välillä; panee merkille komission suunnitelmat lujittaa unionin taloudellista diplomatiata ja korostaa, että kauppapolitiikalla pitäisi myös tukea kolmansien maiden kestäväää kasvua; kehottaa komissiota ottamaan kaikki sidosryhmät mukaan keskusteluun sääntelypuitteista ja yritysten velvoitteista maissa, joissa yksityiset ja julkiset investoinnit todennäköisesti lisääntyvät; kehottaa komissiota varmistamaan, että EIP:n tukemat hankkeet ovat unionin politiikkojen mukaisia, ja suosittelee, että parannetaan jälkikäteisvalvontaa EIP:n tukemien hankkeiden taloudellisten, sosiaalisten ja ekologisten vaikutusten arvioimiseksi;
93. pitää myönteisenä uutta yleistä tullietuusjärjestelmää (GSP) koskevaa asetusta, joka tuli voimaan 1. tammikuuta 2014, ja katsoo sen olevan unionin kauppapolitiikan keskeinen väline, jolla edistetään ihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia, ympäristönsuojelua ja hyvää hallintoa heikossa asemassa olevissa kehitysmaissa; pitää erityisen myönteisenä sitä, että GSP+ -järjestelmän kauppaan liittyvät edut ovat luonnostaan ja oikeudellisesti riippuvaisia kansainvälisten ihmisoikeusyleissopimusten yhtäjaksoisesta täytäntöönpanosta; pitää myönteisenä GSP+ -järjestelmän täytäntöönpanotilannetta koskevan komission ensimmäisen kaksivuotisraportin julkaisemista sekä raporttia

koskevaa vuoropuhelua parlamentin kanssa ennen sen julkaisemista; toteaa, että useissa GSP+ -etuuskohtelumaissa on ilmoitettu toistuvista työelämän perusnormien rikkomistapauksista, ja kehottaa panemaan GSP+ -järjestelmän tosiasiallisesti täytäntöön; kehottaa komissiota tutkimaan mahdollisuuksia sisällyttää Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman peruskirja niiden yleissopimusten luetteloon, joiden noudattamista vaaditaan GSP+ -etuuskohtelumailta, ja kehottaa sellaisia etuuskohtelua hakevia maita, jotka eivät ole peruskirjan sopimuspuolia, ratifioimaan sen;

94. pitää myönteisenä sitä, että 1. tammikuuta 2014 voimaan tulleessa uudessa GSP+ -järjestelmässä 14 maalle on myönnetty erityisen edullisia kauppaehtoja, ja suhtautuu myönteisesti 27 kansainvälisen yleissopimuksen (myös perusihmisoikeuksia ja työntekijöiden oikeuksia koskevien yleissopimusten) kauan kaivattuun noudattamiseen;
95. toistaa painokkaan kehotuksensa suorittaa kaikista kauppaa- ja investointisopimuksista etukäteen ihmisoikeuksia koskevat kattavat vaikutustenarvioinnit, joissa otetaan konkreettisesti huomioon kansalaisyhteiskunnan näkemykset;
96. suhtautuu myönteisesti siihen, että on annettu uudet suuntaviivat, jotka koskevat ihmisoikeuksiin kohdistuvien vaikutusten analysointia kauppaan liittyvien politiikka-aloitteiden vaikutustenarvioinneissa¹, mutta pitää erittäin valitettavana unionin ja Myanmarin investointisuojausopimuksen kestävässä kehityksessä kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa (SIA) esitettyjen ihmisoikeushuomioiden laatua sekä sitä, että komissio ei suorittanut ihmisoikeuksiin kohdistuvien vaikutusten arviointia unionin ja Vietnamin vapaakauppasopimuksesta; toteaa jälleen kannattavansa kattavan arvioinnin suorittamista osana sopimusten jälkikäteisarviointia;

Urheilu ja ihmisoikeudet

97. on huolestunut suurten urheilutapahtumien isännöiden myöntämisestä maille, joiden ihmisoikeustilanne on erittäin huono, kuten FIFA:n maailmanmestaruuskilpailut Venäjällä vuonna 2018 ja Qatarissa vuonna 2022 ja olympialaiset Pekingissä vuonna 2022, sekä suurten urheilutapahtumien aiheuttamista ihmisoikeusloukkauksista, kuten pakkohäädöt ilman asiaan liittyvien henkilöiden kuulemista tai heille maksettavia korvauksia, heikossa asemassa olevien ryhmien, kuten lasten ja siirtotyöläisten, hyväksikäyttö, joka saattaa olla verrattavissa orjuuteen, ja tällaiset ihmisoikeusloukkaukset tuomitsevien kansalaisjärjestöjen vaientaminen; kehottaa Kansainvälistä olympiakomiteaa ja Kansainvälistä jalkapalloliittoa (FIFA) mukauttamaan käytäntönsä urheilun ihanteisiin ottamalla käyttöön suojamekanismeja kaikkien suurien urheilutapahtumiin liittyvien ihmisoikeusloukkausten estämiseksi ja valvomiseksi ja korjaamiseksi; kehottaa laatimaan urheilua ja ihmisoikeuksia koskevan unionin ja YK:n toimintakehyksen; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita käymään kansallisten urheiluliittojen, liike-elämän toimijoiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa vuoropuhelua niiden osallistumisesta tällaisiin tapahtumiin;

Vammaiset henkilöt

98. suhtautuu myönteisesti ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevaa toimintasuunnitelmaa (2015–2019) käsittelevien neuvoston päätelmien uusiin tavoitteisiin 12 ja 16 ja erityisesti tavoitteen 16 f alakohtaan ja kehottaa komissiota varmistamaan, että

---

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/july/tradoc_153591.pdf.

vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan yleissopimuksen täytäntöönpano otetaan järjestelmällisesti esille kolmansien maiden kanssa käytävissä ihmisoikeusvuoropuheluissa; toteaa, että vammaisten henkilöiden tarpeiden erityisluonne on otettava huomioon syrjinnän kieltävien toimien yhteydessä; vaatii tutkimaan perusteellisesti vammaisiin henkilöihin liittyvien hankkeiden vaikuttavuuden ja vammaisjärjestöjen asianmukaisen osallistumisen hankkeiden suunnitteluun ja täytäntöönpanoon;

99. kehottaa jäsenvaltioita varmistamaan, että vammaiset henkilöt voivat aidosti käyttää liikkumisen vapautta julkisissa tiloissa ja että heillä siten on tasavertaiset mahdollisuudet osallistua julkiseen elämään;
100. kehottaa painokkaasti sisällyttämään vammaisten henkilöiden ihmisoikeudet kaikkeen unionin ulkoiseen politiikkaan, erityisesti muuttoliike- ja pakolaispolitiikkaan, ja vastaamaan siten asianmukaisesti heidän erityistarpeisiinsa, koska he kärsivät moninkertaisesta syrjinnästä; muistuttaa, että vammaiset naiset ja lapset joutuvat kokemaan moninkertaista syrjintää ja heillä on usein suurempi riski joutua väkivallan, pahoinpitelyn, kaltoinkohtelun tai hyväksikäytön uhreiksi; kannattaa painokkaasti suositusta sisällyttää sukupuolinäkökulma kaikkiin unionin vammaisstrategioihin, myös unionin ulkopoliitikassa ja ulkoisissa toimissa;
101. toteaa, että kaikki maat eivät ole vielä ratifioineet ja panneet täytäntöön YK:n vammaisyleissopimusta ja kannustaa siksi komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa tukemaan jatkossakin näitä prosesseja; toteaa, että unionin olisi näytettävä esimerkkiä panemalla YK:n vammaisyleissopimus tehokkaasti täytäntöön unionin sisällä; kehottaa unionia ottamaan johtoaseman pantaessa täytäntöön osallistavaa kestävän kehityksen toimintaohjelmaa 2030 ja siten varmistamaan, että kukaan ei jää jälkeen, kuten vammaisten henkilöiden oikeuksien komitea ohjeisti loppupäätelmässään, jotka sisältyvät sen arvioon yleissopimuksen täytäntöönpanosta unionissa;

Naisten ja lasten oikeudet

102. pitää myönteisenä sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan toimintasuunnitelman (2016–2020) hyväksymistä ja toteaa sen sisältävän kattavan luettelon toimista naisten tilanteen parantamiseksi yhtäläisten oikeuksien ja voimaannuttamisen alalla; korostaa, että toimintasuunnitelma olisi pantava täytäntöön yhdessä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman kanssa, jotta varmistetaan naisten oikeuksien tunnustaminen; pitää myönteisenä sukupuolten tasa-arvon edistämistä koskevan strategisen toimintaohjelman (2016–2019) hyväksymistä ja toteaa sillä edistettävän sukupuolten tasa-arvoa ja naisten oikeuksia kaikkialla maailmassa; vahvistaa, että naisten oikeuksia ei saa heikentää minkään uskonnon tai vakaumuksen kieltojen noudattamiseksi; vaatii unionia tehostamaan tukeaan kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskevaan yleissopimukseen, Pekingin toimintaohjelmaan, Kairon väestö- ja kehityskonferenssin julistukseen, niiden tulosten tarkasteluun sekä kestävän kehityksen tavoitteisiin sisältyvien naisten oikeuksia koskevien velvoitteiden ja sitoumusten täyttämiseksi; pitää tärkeänä, ettei vesitetä Pekingin ja Kairon toimintaohjelmien saavutuksia, jotka koskevat koulutuksen ja terveydenhuollon saantia perusihmisoikeutena sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvien oikeuksien suojaa, ja että varmistetaan kaiken tarvittavan turvallisen lääkinnällisen ja psykologisen avun ja palvelujen tarjoaminen sodissa raiskauksen uhriksi joutuneille naisille, turvallinen raskaudenkeskeytys mukaan luettuna kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti; huomauttaa, että perhesuunnittelu, äitiysterveystenhuolto ja

ehkäisyvälineiden helppo saatavuus, turvallinen raskaudenkeskeytys sekä kaikkien seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelujen saatavuus ovat tärkeitä tekijöitä, joiden avulla voidaan pelastaa naisten henkiä ja vähentää imeväis- ja äitiyskuolleisuutta; korostaa tarvetta sijoittaa nämä toimintapolitiikat kolmansien maiden kanssa tehtävän kehitysyhteistyön ytimeen; painottaa, että naisten kaikkien oikeuksien kunnioittaminen, heidän ihmisarvonsa kunnioituksen turvaaminen ja naisiin kohdistuvan väkivallan ja syrjinnän poistaminen ovat tärkeitä vaiheita naisten ihmisoikeuksien toteuttamisessa; tähdentää jokaisen henkilön oikeutta päättää vapaasti seksuaalisuuteensa ja seksuaali- ja lisääntymisterveyteen liittyvistä asioista; vahvistaa tässä yhteydessä naisten luovuttamattomat oikeudet itsenäiseen päätöksentekoon, oikeus perhesuunnitteluun mukaan luettuna;

103. tuomitsee jälleen kaikenlaisen naisiin ja lapsiin kohdistuvan hyväksikäytön ja sukupuoleen perustuvan väkivallan, mukaan lukien lapsi- ja pakkoavioliitot, naisten sukuelinten silpomisen, hyväksikäytön ja orjuuden, perheväkivallan sekä seksuaalisen väkivallan käytön sodankäynnin välineenä; toteaa naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ilmenevän myös psykologisesti ja korostaa tarvetta koota yhteen sukupuolten tasa-arvoon liittyvät näkökohdat, joilla voidaan muun muassa edistää naisten aktiivista osallistumista humanitaariseen apuun, sekä seksuaaliselta ja sukupuoleen perustuvalta väkivallalta suojelua koskevat strategiat ja perusterveydenhuoltotoimet, jotka sisältävät seksuaali- ja lisääntymisterveyspalvelut; korostaa, että komission ja jäsenvaltioiden on paitsi torjuttava kaikkea naisiin kohdistuvaa väkivaltaa myös ensisijaisesti edistettävä koulutuksen saatavuutta ja torjuttava tyttöihin ja poikiin varhaisesta iästä alkaen liitettäviä sukupuolistereotyyppioita; kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita ratifioimaan ripeästi Istanbulin yleissopimuksen, jotta varmistetaan johdonmukaisuus naisiin ja tyttöihin kohdistuvaa sekä sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa koskevan unionin sisäisen ja ulkoisen toiminnan välillä; suhtautuu myönteisesti komission 4. maaliskuuta 2016 antamaan ehdotukseen unionin liittymisestä Istanbulin yleissopimukseen, joka on ensimmäinen oikeudellisesti sitova kansainvälinen asiakirja, jolla pyritään ehkäisemään ja torjumaan naisiin kohdistuvaa väkivaltaa; katsoo, että sopimuksella parannetaan unionin sisä- ja ulkopoliittikkojen vaikuttavuutta ja johdonmukaisuutta sekä lisätään unionin vastuuta ja vahvistetaan sen asemaa naisiin kohdistuvan ja sukupuoleen perustuvan väkivallan torjumisessa kansainvälisellä tasolla; vaatii komissiota ja neuvostoa tekemään kaikkensa sen eteen, että unioni allekirjoittaa tämän sopimuksen ja liittyy siihen, ja kannustamaan samalla niitä 14 jäsenvaltiota, jotka eivät ole vielä allekirjoittaneet ja ratifioineet Istanbulin yleissopimusta, allekirjoittamaan ja ratifioimaan sopimuksen ja varmistamaan sen asianmukaisen täytäntöönpanon; korostaa tarvetta huolehtia siitä, että unionin ja kolmansien maiden terveydenhuollon ammattilaiset, poliisit, syyttäjät, tuomarit, diplomaatit ja rauhanturvaajat saavat asianmukaista koulutusta väkivallan uhrien ja erityisesti naisten ja lasten auttamiseksi ja tukemiseksi konfliktitilanteissa ja kenttäoperaatioiden yhteydessä;
104. on erittäin huolissaan pakolaisleireillä ja vastaanottokeskuksissa tapahtuvista naisiin ja lapsiin kohdistuvista ihmisoikeusloukkauksista sekä raportoiduista tapauksista, joissa naiset ja lapset ovat joutuneet kokemaan seksuaalista väkivaltaa ja epätasa-arvoista kohtelua; pyytää ulkosuhdehallintoa vaatimaan, että kolmansissa maissa noudatetaan tiukempia sääntöjä ja hyviä käytäntöjä; pitää erittäin tärkeänä, että konflikteissa hyväksikäytetyt naiset ja lapset saavat kansainvälisen oikeuden mukaisesti terveydenhuoltoa ja psykologista tukea, ja korostaa tarvetta huolehtia lasten koulutuksen, terveydenhuollon ja ruokahuollon jatkuvuudesta pakolaisleireillä, konfliktialueilla ja äärimmäisen köyhyyden ja äärimmäisten ympäristöolojen koettelemilla alueilla;

105. toteaa, että sukupuoleen perustuvaa väkivaltaa torjuvilla toimenpiteillä on puututtava myös verkkoväkivaltaan, kuten häirintään, kiusaamiseen ja pelotteluun, ja on pyrittävä luomaan naisille ja tytöille turvallinen verkkoympäristö;
106. pitää myönteisenä äskettäin annettua YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaa 2242, jossa naiset asetetaan keskeiseen asemaan kaikissa toimissa, joilla pyritään ratkaisemaan globaaleja haasteita, sekä kehoitetaan toteuttamaan lisätoimia naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskevan ohjelman sisällyttämiseksi kaikkiin rauhanturvaamisen eri ulottuvuuksiin, ja kannattaa sen täytäntöönpanoa; korostaa, että naisten on tärkeää osallistua tasavertaisesti, täysimääräisesti ja aktiivisesti konfliktien estämiseen ja ratkaisemiseen sekä rauhanneuvotteluihin ja rauhanrakentamisprosessiin; suosittaa, että otetaan käyttöön kiintiöjärjestelmä, jotta voidaan edistää naisten osallistumista politiikan kaikilla tasoilla;
107. pitää erittäin valitettavana, että romanit ja erityisesti romaninaiset kärsivät edelleen laajalle levinneestä syrjinnästä ja romanivastaisuudesta, jotka ruokkivat heikkojen lähtökohtien, syrjäytymisen, erottelun ja marginalisoitumisen kierrettä; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita kunnioittamaan täysimääräisesti romanien ihmisoikeuksia takaamalla heille oikeuden koulutukseen, terveydenhuoltopalveluihin, työllisyyteen, asuntoon ja sosiaaliturvaan;
108. pitää erittäin valitettavana puutteellista sukupuolten tasa-arvoa politiikassa ja naisten aliedustusta poliittisessa, yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa päätöksenteossa, koska se heikentää perusoikeuksien ja demokratian toteutumista; katsoo, että hallitusten olisi pyrittävä sukupuolten tasa-arvoon demokratian rakentamisessa ja ylläpitämisessä sekä torjuttava kaikenlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää yhteiskunnassa; korostaa, että vaalitarvikkailuvaluuskuntien raporteissa annetaan tarkat suuntaviivat unionin kolmansien maiden kanssa käymälle poliittiselle vuoropuhelulle, jotta voidaan parantaa naisten osallistumista kunkin maan vaaliprosessiin ja demokraattiseen toimintaan;
109. pitää valitettavana, että joissakin maissa naisten osallistumista vaaleihin rajoitetaan edelleen;
110. pitää valitettavana, että eri puolilla maailmaa ihmisarvoisten työpaikkojen löytäminen ja säilyttäminen on naisille yhä erittäin haastavaa, mikä käy ilmi naisten työssäkäyntiä käsittelevästä Kansainvälisen työjärjestön (ILO) raportista ”Women at work 2016”;
111. pitää valitettavana, että liike-elämässä naisiin vaikuttava lasikatto, sukupuolten välinen palkkaero ja yhteiskunnan lannistava suhtautuminen naisyrittäjiin ovat edelleen maailmanlaajuisia ilmiöitä; kehottaa käynnistämään aloitteita naisten vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi edelleen, erityisesti itsenäisen ammatinharjoittamisen ja pk-yritysten aloilla;
112. palauttaa mieliin, että perus- ja ammattikoulutus sekä mikroluotot ovat tärkeitä välineitä, joilla voidaan parantaa naisten vaikutusmahdollisuuksia ja ehkäistä heidän ihmisoikeuksiensa loukkaamista;
113. kannustaa naisia osallistumaan aktiivisesti ammattiyhdistysten ja muiden järjestöiden toimintaan, sillä siten voidaan auttaa ottamaan sukupuolinäkökohdat huomioon työoloissa;

114. kehottaa jäsenvaltioita, komissiota ja ulkosuhdehallintoa keskittymään naisten taloudelliseen ja poliittiseen emansipaatioon kehitysmaissa edistämällä naisten osallistumista yritystoimintaan sekä paikallisten ja alueellisten kehittämishankkeiden toteutukseen;
115. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita soveltamaan sukupuolitietoista budjetointia kaikkeen asiaankuuluvaan unionin rahoitukseen;
116. pyytää investoimaan naisiin ja nuoriin, sillä se on tehokas keino torjua köyhyyttä ja erityisesti naisten köyhyyttä;
117. on erittäin huolestunut nopeasti kasvavasta mikrobilääkeresistenssin uhasta, josta odotetaan tulevan maailman yleisin kuolinsyy ja jonka uhriksi joutuu erityisesti kehitysmaiden haavoittuvassa ja heikossa asemassa olevia henkilöitä; kehottaa komissiota laatimaan viipymättä aidosti vaikuttavan kansanterveysstrategian;

Lasten oikeudet

118. toteaa jälleen kerran, että kaikkien valtioiden on kiireesti ratifioitava YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus ja sen valinnaiset lisäpöytäkirjat ja pantava ne tehokkaasti täytäntöön; vaatii unionia kuulemaan säännöllisesti asian parissa toimivia paikallisia ja kansainvälisiä lasten oikeuksia käsitteleviä järjestöjä ja ottamaan kolmansien maiden kanssa käymässään poliittisessa ja ihmisoikeuksia koskevassa vuoropuhelussa esiin kysymyksen sopimuspuolten velvollisuuksista panna yleissopimus täytäntöön; on tyytyväinen siihen, että Etelä-Sudan ja Somalia ovat ratifioineet yleissopimuksen; kehottaa uudelleen komissiota ja komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa tutkimaan, miten unioni voisi liittyä YK:n lapsen oikeuksien yleissopimukseen;
119. vaatii unionia edistämään edelleen unionin ja Unicefin lapsen oikeuksia koskevaa välineistöä ”Integrating child rights in development cooperation” edustustojensa välityksellä ja kouluttamaan edustustojen henkilöstöä asianmukaisesti tällä alalla; pitää vakavana ongelmana, että rekisteröimättömiä lapsia syntyy näiden vanhempien kotimaan ulkopuolella, ja toteaa tämän olevan erityisen vakava ongelma pakolaisille; kehottaa unionia ottamaan kysymyksen tarvittaessa esille poliittisissa vuoropuheluissa kolmansien maiden kanssa; kehottaa komissiota laatimaan toimintapolitiikkaa sellaisten lasten suojelusta, joiden vanhemmat ovat vankilassa, ja edistämään heidän suojeluaan kansainvälisissä yhteyksissä, jotta vältetään näiden lasten syrjintä ja leimautuminen; painottaa, että miljoonat lapset kärsivät yhä aliravitsemuksesta ja sen lukuisista peruuttamattomista pitkäaikaisista seurauksista ja jopa kuolevat siihen; kehottaa komissiota ja kansainvälistä yhteisöä ottamaan käyttöön innovatiivisia tapoja puuttua tehokkaasti erityisesti lasten aliravitsemukseen käyttämällä koko elintarvikeketjua mahdollisimman kattavasti ja ottamalla mukaan julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet sekä muut käytettävissä olevat resurssit, erityisesti sosiaalisen median;
120. toteaa, että kansainvälistä apua tarvitaan pyrkimyksissä etsiä ja vapauttaa Da'eshin ja muiden terroristijärjestöjen ja puolisotilaallisten järjestöjen vankeina yhä olevat naiset ja lapset sekä edistettäessä erityisohjelmia, jotka koskevat vankeina olleille annettavaa hoitoa unionissa ja muualla maailmassa; pitää huolestuttavana lasten rekrytointia ja osallistumista terroristitoimintaan ja sotilaalliseen toimintaan; korostaa tarvetta vahvistaa toimintalinjoja, joilla johdetaan tällaisten lasten etsintää, vapauttamista, kuntoutusta ja sopeuttamista yhteiskuntaan; korostaa tarvetta edistää politiikkaa näiden lasten riisumiseksi aseista, kuntouttamiseksi ja sopeuttamiseksi uudelleen

yhteiskuntaan; kehottaa jälleen komissiota esittämään kattavaa lapsen oikeuksien strategiaa ja toimintasuunnitelmaa seuraaviksi viideksi vuodeksi, jotta lapsen oikeudet asetettaisiin etusijalle unionin ulkoisissa ja sisäisissä toimissa ja niitä edistettäisiin erityisesti huolehtimalla lasten mahdollisuudesta juomaveteen, jätevesihuoltoon, terveydenhuoltoon ja koulutukseen myös konfliktialueilla ja pakolaisleireillä;

Ikääntyneiden henkilöiden oikeudet

121. suhtautuu myönteisesti ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman (2015–2019) tavoitteen 16 g alakohtaan, joka koskee tietoisuuden lisäämistä ikääntyneiden henkilöiden ihmisoikeuksista ja erityistarpeista; on huolissaan ikään perustuvan syrjinnän kielteisistä vaikutuksista; korostaa erityisesti haasteita, joita ikääntyneillä henkilöillä on ihmisoikeuksiensa käyttämisessä, kuten sosiaaliturvan ja terveydenhuollon saatavuus; kehottaa jäsenvaltioita käyttämään Madridin kansainvälisen toimintasuunnitelman käynnissä olevaa uudelleentarkastelua tilaisuutena kartoittaa nykyisten välineiden toteutusta ja yksilöidä mahdollisia aukkoja; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita osallistumaan aktiivisesti ikääntymistä tarkastelemaan YK:n avoimeen työryhmään ja vauhdittamaan toimiaan ikääntyneiden henkilöiden oikeuksien suojelemiseksi ja edistämiseksi myös harkitsemalla uuden oikeudellisen välineen perustamista;

Homojen, lesbojen, biseksuaalien, transihmisten ja intersukupuolisten henkilöiden (hlbti) oikeudet

122. pitää hlbti-ihmisiin kohdistuvan väkivallan ja syrjinnän lisääntymistä hyvin huolestuttavana; tuomitsee ankarasti syrjivien lakien ja henkilöihin näiden seksuaalisen suuntautumisen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuoliominaisuuksien perusteella kohdistuvien väkivallantekojen lisääntymisen viime aikoina sekä sen, että homoseksuaalisuus on yhä kriminalisoitu (mukaan lukien hlbti-ihmisille ”haureudesta” annettavat syytteet) 73 maassa, joista 13:ssa¹ kuolemantuomio on sallittu ja 20:ssä transukupuoli-identiteetti on yhä kriminalisoitu; ilmaisee vakavan huolensa niin kutsutuista propagandalaeista, joilla pyritään rajoittamaan hlbti-ihmisten ja heidän oikeuksiaan tukevien henkilöiden sanan- ja kokoontumisvapautta; kehottaa kaikkia valtioita, joilla on tällaisia lakeja, perumaan kyseiset säännökset; tuomitsee ankarasti lisääntyvät rajoitukset ja haastavat toimintaolosuhteet, jotka liittyvät hlbti-ihmisiä edustavien ryhmien ja heidän oikeuksiensa puolustajien kokoontumis- ja yhdistymisvapauteen sekä tapahtumiin ja protesteihin, kuten Pride-kulkueisiin, joissa viranomaisten reaktiot mielenosoittajia kohtaan ovat joissakin tapauksissa olleet väkivaltaisia; korostaa jälleen perusvapauksien ratkaisevaa roolia demokraattisten yhteiskuntien toiminnassa ja valtioiden vastuuta varmistaa perusoikeuksien kunnioittaminen ja oikeuksia käyttävien henkilöiden suojeleminen; pyytää ulkosuhdehallintoa priorisoimaan ja lujittamaan toimiaan maissa, joissa hlbti-henkilöihin kohdistuva väkivalta, tappamiset, pahoinpitelyt ja syrjintä ovat yleisiä, tuomitsemalla tällaiset käytännöt noudattaen kuolemanrangaistusta koskevia unionin suuntaviivoja ja unionin politiikan suuntaviivoja kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rangaistukseen liittyvissä kysymyksissä sekä tekemällä edelleen yhteistyötä YK:n ihmisoikeusvaltuutetun kanssa tällä alalla; pitää tärkeänä tukea hlbti-ihmisten ihmisoikeuksien puolustajien työtä myöntämällä lisää tukea ja resursseja tehokkaaseen ohjelmasuunnitteluun, käynnistämällä kansalaisten

---

¹ Saudi-Arabia, Yhdistyneet arabiemiirikunnat, Nigeria, Somalia, Mauritania, Sudan, Sierra Leone, Jemen, Afganistan, Pakistan, Qatar, Iran ja Malediivit.

keskuudessa hlbt-ihmisiin kohdistuvaa syrjintää ja väkivaltaa koskevia tiedotuskampanjoita, joita rahoitetaan myös EIDHR:stä, sekä huolehtimalla hätäavun antamisesta sitä tarvitseville; kehottaa unionin edustustoja ja asiaan liittyviä toimielimiä edistämään aktiivisesti näitä oikeuksia ja perusvapauksia;

123. suhtautuu myönteisesti ulkoasiainneuvoston 24. kesäkuuta 2013 hyväksymiin suuntaviivoihin hlbt-ihmisten kaikkien ihmisoikeuksien edistämiseksi ja suojelemiseksi; kehottaa ulkosuhdehallintoa ja komissiota pyrkimään suuntaviivojen strategisempaan ja järjestelmällisempään täytäntöönpanoon myös tarjoamalla kolmansissa maissa toimivalle unionin henkilöstölle tietotusta ja koulutusta, jotta hlbt-ihmisten oikeudet voidaan ottaa tehokkaasti esille poliittisissa ja ihmisoikeuksia koskevissa vuoropuheluissa kolmansien maiden kanssa sekä monenvälisillä foorumeilla; korostaa, että on tärkeää asettaa kaikkien ihmisoikeuksien edistämistä ja suojelemista koskevat unionin suuntaviivat laajasti hlbt-ihmisten saataville; kehottaa toteuttamaan konkreettisia toimia hlbt-ihmisten oikeuksia koskevien unionin sisäisten ja ulkoisten toimien johdonmukaisuuden lisäämiseksi;
124. kannustaa unionin toimielimiä ja jäsenvaltioita osallistumaan edelleen pohdintaan samaa sukupuolta olevien henkilöiden avioliittojen tai rekisteröityjen parisuhteiden tunnustamisesta poliittiseksi ja yhteiskunnalliseksi sekä ihmisoikeus- ja kansalaisoikeusasiaksi; pitää myönteisenä sitä, että yhä useammat maat kunnioittavat oikeutta perustaa perhe avioliiton, rekisteröidyn parisuhteen ja adoption kautta ilman seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvaa syrjintää, ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita laatimaan ehdotuksia näiden liittojen ja samaa sukupuolta olevien perheiden vastavuoroiseksi tunnustamiseksi koko unionissa, jotta varmistetaan tasa-arvoinen kohtelu työn, vapaan liikkuvuuden, verotuksen ja sosiaaliturvan suhteen sekä suojataan perheiden ja lasten tuloja;

Alkuperäiskansojen ja vähemmistöihin kuuluvien henkilöiden oikeudet

125. on erittäin huolestunut siitä, että alkuperäiskansat ovat yhä erityisessä vaarassa joutua syrjityiksi ja että ne ovat erityisen alttiita poliittisille ja taloudellisille sekä ympäristöön ja työelämään liittyville muutoksille ja häiriöille; panee merkille, että useimmat niihin kuuluvista elävät köyhyysrajan alapuolella eikä heillä ole lainkaan tai juuri lainkaan poliittista edustusta tai osallisuutta päätöksentekoon, mikä on vastoin heidän oikeuttaan vapaaseen, tietoon perustuvaan ennakkosuostumukseen, joka on turvattu alkuperäiskansojen oikeuksien koskevassa YK:n julistuksessa ja vahvistettu vuonna 2005 hyväksytyssä kehityspolitiikkaa koskevassa eurooppalaisessa konsensuksessa; on erityisen huolissaan tiedoista, jotka koskevat laajalle levinneitä ja lisääntyviä alkuperäiskansojen ihmisoikeuksien loukkauksia, kuten vainoa, ihmisoikeuksien puolustajien mielivaltaisia pidätyksiä ja tappamisia, pakkosiirtoja, maananastuksia ja yritysten tekemiä loukkauksia;
126. panee erittäin huolestuneena merkille, että luonnonvarojen hyödyntämiseen liittyvät ihmisoikeusloukkaukset kohdistuvat erityisesti alkuperäiskansoihin; kehottaa komissiota ja ulkosuhdehallintoa tukemaan sellaisia tehokkaita oikeudellisia kehyksiä ja aloitteita, joilla pyritään varmistamaan kaivostoiminnan ja muiden luonnonvaroihin liittyvien alojen avoimuus ja hyvä hallinto ja siten kunnioittamaan paikallisväestön vapaata ja tietoon perustuvaa ennakkosuostumusta ja noudattamaan YK:n alkuperäiskansojen oikeuksia koskevaa julistusta; kehottaa unionin edustustoja vahvistamaan vuoropuhelua alkuperäiskansojen kanssa paikan päällä, jotta ihmisoikeusloukkaukset voidaan havaita ja estää;

127. tähdentää, että vähemmistöyhteisöillä on erityisiä tarpeita, joten vähemmistöön ja valtaväestöön kuuluvien henkilöiden välistä täysimääräistä ja todellista tasa-arvoa olisi edistettävä taloudellisen, yhteiskunnallisen, poliittisen ja kulttuurielämän kaikilla aloilla; kehottaa komissiota seuraamaan tarkasti vähemmistöihin kuuluvien ihmisten oikeuksien turvaamista koskevien säännösten täytäntöönpanoa laajentumisprosessin kaikissa vaiheissa;

Kastijärjestelmään perustuvaa syrjintää kokevien henkilöiden oikeudet

128. tuomitsee kastihierarkiasta ja kastiin perustuvasta syrjinnästä kärsiviin ihmisiin edelleen kohdistuvat ihmisoikeusrikkomukset, mukaan luettuina tasa-arvon ja oikeusturvan sekä työn saatavuuden epäminen, erottelun jatkaminen ja kastiin perustuvat rajat perusihmisoikeuksien saavuttamiselle ja kehitykselle; on hyvin huolestunut kastittomiin kohdistuvien, kastijärjestelmään perustuvien väkivaltaisten iskujen suuresta määrästä ja vakiintuneesta syrjinnästä, josta ei rangaista; kehottaa jälleen laatimaan kastijärjestelmään perustuvaa syrjintää koskevaa unionin politiikkaa ja kehottaa unionia käyttämään hyväksi kaikki tilaisuudet ilmaista vakava huolensa kastijärjestelmään perustuvasta syrjinnästä;

Kansainvälinen rikostuomioistuin / siirtymäkauden oikeusjärjestelyt

129. muistuttaa kansainvälisen rikostuomioistuimen yleismaailmallisesta luonteesta ja toistaa kannattavansa täysin sen työtä; korostaa tuomioistuimen tärkeää roolia pyrittäessä lopettamaan kansainvälistä yhteisöä huolestuttaviin, kaikkein vakavimpiin rikoksiin syyllistyneiden rankaisemattomuus sekä tarjoamaan oikeutta sotarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja joukkotuhonnan uhreille; seuraa edelleen tarkasti kaikkia pyrkimyksiä heikentää tuomioistuimen legitiimiyttä tai riippumattomuutta;
130. palauttaa mieliin 4. helmikuuta 2016 antamansa päätöslauselman, jossa kehoitettiin YK:n turvallisuusneuvoston jäseniä tukemaan sitä, että turvallisuusneuvosto antaa kansainvälisen rikostuomioistuimen tehtäväksi tutkia niin kutsutun Isisin/Da'eshin Irakissa ja Syyriassa kristittyjä (kaldealaisia, syyrialaisia, assyrialaisia), jesidejä ja muita uskonnollisia ja etnisiä vähemmistöjä vastaan tekemiä rikoksia;
131. suhtautuu myönteisesti Ukrainan antamaan lausumaan, jonka mukaan se hyväksyy kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovallan maassa 20. helmikuuta 2014 lähtien tehtyjen rikosten osalta, koska lausuma antaa tuomioistuimen syyttäjälle mahdollisuuden harkita, voiko tuomioistuin tutkia aseellisen konfliktin aikana tapahtuneita väärinkäytöksiä, vaikka Ukraina ei ole vielä kansainvälisen rikostuomioistuimen jäsen;
132. pitää myönteisinä neuvoston päätelmiä unionin tuesta siirtymäkauden oikeusjärjestelyille ja suhtautuu myönteisesti siirtymäkauden oikeusjärjestelyjen tukea koskevaan unionin toimintakehykseen, sillä unioni on ensimmäinen tällaisen toimintapolitiikan vahvistava alueellinen järjestö; kehottaa unionia sekä sen jäsenvaltioita ja erityisedustajia edistämään aktiivisesti tuomioistuimen työtä, sen päätösten täytäntöönpanoa ja rankaisemattomuuden lopettamista Rooman perussäännössä mainituista rikoksista ja ilmaisee vakavan huolensa siitä, että useita pidätysmääräyksiä ei ole vieläkään pantu täytäntöön; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita tekemään yhteistyötä tuomioistuimen kanssa ja antamaan jatkossakin vankan diplomaattisen ja poliittisen tukensa tuomioistuimen ja YK:n suhteiden lujittamiselle ja laajentamiselle, erityisesti YK:n turvallisuusneuvostossa, ja toteuttamaan toimia, joilla

ehkäistään yhteistyöstä kieltäytymistä tuomioistuimen kanssa ja reagoidaan tehokkaasti tällaisiin tapauksiin; kehottaa jälleen unionia vahvistamaan yhteisen kannan hyökkäysrikokseen ja Kampalan tarkistuksiin ja kehottaa jäsenvaltioita mukauttamaan kansallisen lainsäädäntönsä Kampalan tarkistuksissa vahvistettuihin määritelmiin ja lisäämään yhteistyötä tuomioistuimen kanssa; pitää valitettavana, että monet maat suhtautuvat kansainväliseen rikostuomioistuimeen uhmakkaasti vetäytymällä tai uhkaamalla vetäytyä tuomioistuimen toiminnasta;

133. toistaa pyyntönsä nimittää kansainvälisestä oikeudesta ja kansainvälisestä humanitaarisesta oikeudesta vastaava unionin erityisedustaja, jotta nämä aiheet saavat ansaitsemansa aseman ja näkyvyyden, jotta unionin asialistalla olevat asiat etenevät tehokkaasti ja jotta unionin sitoutuminen rankaisemattomuuden torjuntaan ja kansainvälisen rikostuomioistuimen tukemiseen saadaan osaksi kaikkia unionin ulkoisia toimintapolitiikkoja;
134. kehottaa unionia ja jäsenvaltioita antamaan tuomioistuimelle tarvittavan rahoituksen ja lisäämään tukeaan kansainväliselle rikosoikeusjärjestelmälle, siirtymäkauden oikeusjärjestelyt mukaan luettuina;

Kansainvälinen humanitaarinen oikeus

135. pitää kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamatta jättämistä tuomittavana ja on erittäin huolissaan aseellisissa konflikteissa tapahtuvien siviilikohteiden vaurioiden ja sairaaloihin, kouluihin, humanitaarisiin saattueisiin ja muihin siviilikohteisiin kohdistuvien tappavien hyökkäysten hälyttävästä lisääntymisestä kaikkialla maailmassa; on hyvin huolissaan valtiosta riippumattomien toimijoiden toiminnan lisääntyvistä vaikutuksista konflikteihin kaikkialla maailmassa ja kehottaa unionia käyttämään kaikkia käytettävissä olevia välineitä, joilla voidaan edistää sitä, että valtiolliset ja valtiosta riippumattomat toimijat noudattavat kansainvälistä humanitaarista oikeutta; suhtautuu myönteisesti unionin ja jäsenvaltioiden Punaisen Ristin kansainväliselle komitealle antamaan sitoumukseen tukea painokkaasti sellaisten tehokkaan mekanismin perustamista, jolla lujitetaan kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamista, ja pyytää komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa raportoimaan parlamentille tämän sitoumuksen noudattamiseksi asetetuista tavoitteista ja sitä varten laaditusta strategiasta; kehottaa kansainvälistä yhteisöä kutsumaan koolle kansainvälisen konferenssin valmistelemaan uutta kansainvälistä mekanismia, jolla jäljitetään ja kerätään tietoja ja raportoidaan julkisesti kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksista, mukaan lukien sairaaloita, lääkintähenkilöstöä ja ambulansseja vastaan tehdyt iskut; katsoo, että tällainen mekanismi voisi perustua nykyiseen lapsia aseellisissa selkkauksissa koskevaan mekanismiin; pyytää komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa esittämään vuosittain julkisen luettelon kouluihin ja sairaaloihin kohdistuneiden iskujen epäillyistä tekijöistä, jotta voidaan määritellä asianmukaiset unionin toimet tällaisten iskujen lopettamiseksi;
136. pitää valitettavana, että seitsemän jäsenvaltiota ei ole vielä ratifioinut rypäleammuksia koskevaa yleissopimusta; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita tukemaan valkoisen fosforin käytön maailmanlaajuisista kieltämisistä laatimalla tiettyjä tavanomaisia aseita koskevaan yleissopimukseen uuden pöytäkirjan, joka kieltää tällaisten aseiden käytön;
137. pyytää jäsenvaltioita ratifioimaan keskeiset kansainvälisen humanitaarisen oikeuden välineet ja muut asiaan liittyvät kansainväliseen humanitaariseen oikeuteen vaikuttavat oikeudelliset välineet; toteaa kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattamista

edistävien unionin suuntaviivojen merkityksen ja kehottaa jälleen kerran komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa ja ulkosuhdehallintoa tarkistamaan suuntaviivojen täytäntöönpanoa Lähi-idän traagisten tapahtumien valossa ja ottaen erityisesti huomioon kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuslainsäädännön vakavien loukkausten laajalle levinneen ja järjestelmällisen rankaisemattomuuden; kehottaa unionia tukemaan aloitteita, joilla pyritään levittämään tietoa kansainvälisestä humanitaarisesta oikeudesta ja sen soveltamiseen liittyviä hyviä käytäntöjä, ja kehottaa unionia käyttämään kaikkia käytettävissään olevia kahdenvälisiä välineitä, myös poliittista vuoropuhelua, edistääkseen tehokkaasti sitä, että sen kumppanit noudattaisivat kansainvälistä humanitaarista oikeutta; kehottaa jälleen jäsenvaltioita liittymään kansainvälisiin ponnisteluihin, jotta voidaan estää aseistettujen toimijoiden iskut kouluihin ja koulujen käyttö sotilaallisiin tarkoituksiin, hyväksymällä turvallista koulunkäyntiä koskeva julistus, jolla on tarkoitus auttaa lopettamaan laajalle levinneet iskut kouluihin aseellisissa konflikteissa;

138. kehottaa kansainvälistä yhteisöä kutsumaan koolle kansainvälisen konferenssin, jotta voidaan lisätä kansainvälisten humanitaaristen sääntöjen vaikuttavuutta;
139. kehottaa jälleen komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa käynnistämään aloitteen unionin asevientikiellon määräämiseksi maille, joita epäillään vakavista kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksista ja etenkin tahallisista siviili-infrastruktuuriin suunnatuista iskuista; korostaa, että jatkuva asemyynnin salliminen tällaisiin maihin on vastoin neuvoston 8. joulukuuta 2008 vahvistamaa yhteistä kantaa 2008/944/YUTP; kehottaa jäsenvaltioita harkitsemaan Guantánamon asukkaiden hyväksymistä unioniin; korostaa, että Guantánamo Bayn vankila on suljettava mahdollisimman pian;

Ajatuksen-, omantunnon- sekä uskonnon- ja vakaumuksenvapaus

140. tuomitsee SEUT:n 10 artiklan mukaisesti kaikki ideologiaan, uskontoon tai vakaumukseen perustuvat väkivallanteot ja syrjinnän; on erittäin huolissaan uskonnollisiin vähemmistöihin kohdistetusta väkivallasta, vainosta, suvaitsemattomuudesta ja syrjinnästä, jota esiintyy raporttien mukaan jatkuvasti eri puolilla maailmaa; painottaa, että ajatuksen-, omantunnon-, uskonnon- ja vakaumuksenvapaudet ovat perusoikeuksia, jotka ovat sidoksissa muihin ihmisoikeuksiin ja perusvapauksiin ja kattavat oikeuden uskoa tai olla uskomatta ja oikeuden ilmaista uskontoa tai vakaumusta tai olla ilmaiseematta sitä sekä oikeuden oman valinnan mukaisen vakaumuksen omaksumiseen, vaihtamiseen, siitä luopumiseen tai siihen palaamiseen ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 18 artiklan ja Euroopan ihmisoikeussopimuksen 9 artiklan mukaisesti; kehottaa unionia ja sen jäsenvaltioita ryhtymään poliittisiin keskusteluihin jumalanpilkkalakien kumoamiseksi; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita huolehtimaan siitä, että vähemmistöjä kunnioitetaan ja suojellaan kaikkialla maailmassa, myös Lähi-idässä, missä Da'esh ja muut terroristiryhmät vainoavat jesidejä, kristittyjä, muslimivähemmistöjä ja ateisteja; pitää valitettavana uskonnon tai vakaumuksen käyttämistä terroristitarkoituksiin;
141. kannattaa unionin sitoumusta edistää oikeutta uskonnon- ja vakaumuksenvapaudteen kansainvälisillä ja alueellisilla foorumeilla, kuten YK:ssa, Etyjissä, Euroopan neuvostossa ja muissa alueellisissa mekanismeissa, ja kannustaa unionia antamaan edelleen vuosittain YK:ssa päätöslauselman uskonnon- tai vakaumuksenvapaudesta ja antamaan edelleen tukensa YK:n uskonnon- tai vakaumuksenvapauden erityisraportoinnin mandaatille; rohkaisee komission varapuheenjohtajaa / korkeaa

edustajaa sekä ulkosuhdehallintoa käynnistämään pysyvän vuoropuhelun kansalaisjärjestöjen, uskonnollisten tai vakaumuksellisten ryhmien ja uskonnollisten johtajien kanssa;

142. antaa täyden tukensa unionin käytännölle esittää YK:n ihmisoikeusneuvostossa ja yleiskokouksessa aihekohtaisia päätöslausemia uskonnon- ja vakaumuksenvapaudesta, kehottaa unionia tukemaan YK:n uskonnon- tai vakaumuksenvapauden erityisraportoijan mandaattia ja kehottaa maita, jotka eivät tällä hetkellä hyväksy YK:n uskonnon- tai vakaumuksenvapauden erityisraportoijan vierailupyyntöjä, hyväksymään ne;
143. kehottaa unionia lujittamaan nykyisiä välineitään ja hyväksymään uusia toimivaltansa puitteissa, jotta varmistetaan uskonnollisten vähemmistöjen tehokas suojeleminen koko maailmassa;
144. kehottaa ryhtymään konkreettisiin toimiin, joilla varmistetaan uskonnon- ja vakaumuksenvapauden edistämistä ja suojelemista koskevien unionin suuntaviivojen tehokas täytäntöönpano, johon kuuluu unionin päätoimipaikoissa ja edustustoissa toimivan henkilöstön järjestelmällinen ja johdonmukainen koulutus, raportointi maiden tilanteista ja paikallisista tilanteista sekä ryhtyminen tiiviiseen yhteistyöhön paikallisten toimijoiden, erityisesti uskonnollisten tai vakaumuksellisten ryhmien johtajien kanssa;
145. on erittäin huolestunut siitä, että joissakin osissa maailmaa uskonnollisten tai vakaumuksellisten yhteisöjen asema on vaarassa ja kokonaisia uskontokuntia on häviämässä tai pakenemassa;
146. korostaa, että uskonnollisista ryhmistä kristityt ovat tällä hetkellä ryhmä, jota häiritään ja pelotellaan eniten kaikissa maailman maissa, myös Euroopassa, missä kristityt pakolaiset kärsivät jatkuvasti uskontoon perustuvasta vainosta, ja korostaa, että osa vanhimmista kristityistä yhteisöistä erityisesti Pohjois-Afrikassa ja Lähi-idässä on vaarassa kadota;
147. kannustaa kansainvälistä yhteisöä ja unionia suojelemaan vähemmistöjä ja perustamaan turvallisia vyöhykkeitä; kehottaa tunnustamaan etniset ja uskonnolliset vähemmistöt ja antamaan niille itsehallinnon ja suojelemaan alueilla, joilla ne ovat historiallisesti olleet näkyvästi läsnä ja eläneet rauhanomaisesti rinnakkain – erityisesti Sinjar-vuoristossa (jesidit) ja Niniven tasangolla (kaldealaiset, syyrialaiset ja assyrialaiset); kehottaa antamaan erityistä tukea toimiin nykyisten tai viimeaikaisten konfliktien alueella olevien joukkohautojen säilyttämiseksi, jotta niissä olevat vainajat voidaan kaivaa ylös ja analysoida rikosteknisesti ja antaa mahdollisuus haudata uhrien ruumiit asianmukaisesti tai luovuttaa ne perheille; kehottaa perustamaan rahaston, joka voi auttaa rahoittamaan aloitteita todisteiden säilyttämiseksi, jotta voidaan tutkia epäilyt rikoksista ihmisyyttä vastaan ja nostaa syytteitä; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita perustamaan kiireesti asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on kerätä kaikki todisteet kaikista käynnissä olevista, uskonnollisista ja etnisiä vähemmistöjä vastaan tehtävistä kansainvälisistä rikoksista, myös kansanmurhista, missä tahansa niitä tapahtuu, ja myös säilyttää joukkohaudat nykyisillä tai viimeaikaisilla konfliktialueilla, jotta voidaan valmistella syyllisten asettamista syytteeseen kansainvälisesti;

Sananvapaus verkossa ja verkon ulkopuolella sekä audiovisuaalisissa ja muissa tiedotusvälineissä

148. korostaa, että ihmisoikeudet ja perusoikeudet ovat yleismaailmallisia oikeuksia ja niitä on puolustettava maailmanlaajuisesti kaikissa muodoissaan;
149. painottaa sananvapauden ja tiedotusvälineiden riippumattomuuden ja moniarvoisuuden merkitystä pyrittäessä kohti demokratiaa sekä tarvetta voimaannuttaa kansalaisia ja kansalaisyhteiskuntaa julkisen sektorin avoimuuden ja vastuuvollisuuden varmistamiseksi;
150. ilmaisee huolensa toimittajien pidätysten ja pelottelun lisääntymisestä monissa maissa ja korostaa tällaisten käytäntöjen haittaavan vakavasti lehdistönvapautta; kehottaa unionia ja kansainvälistä yhteisöä suojelemaan riippumattomia toimittajia ja bloggaajia, kaventamaan digitaalista kuilua sekä helpottamaan tiedon ja viestinnän rajoittamatonta saatavuutta sekä sensuroimatonta pääsyä internetiin (digitaalinen vapaus);
151. ilmaisee vakavan huolensa seuranta-, valvonta-, sensurointi- ja suodattamisteknologian leviämisestä ja yleistymisestä, sillä se merkitsee kasvavaa uhkaa ihmisoikeus- ja demokratia-aktivisteille autoritaarisissa maissa;
152. tuomitsee ankarasti sen, että yhä useammat ihmisoikeuksien puolustajat kohtaavat digitaalisia uhkia, joihin kuuluu myös tietojen vaarantuminen laitteiden takavarikoinnin, etävalvonnan ja tietovuotojen vuoksi; tuomitsee verkkovalvonnan ja hakkeroinnin sellaisten tietojen hankkimiseksi, joita voidaan käyttää oikeustapauksissa tai parjauskampanjoissa ja kunnianloukkaus oikeudenkäynneissä;
153. tuomitsee jyrkästi viranomaisten harjoittaman internetin, tiedotusvälineiden ja korkeakoulujen valvonnan sekä ihmisoikeuksien puolustajien, asianajajien ja toimittajien pelottelun, häirinnän ja mielivaltaiset pidätykset;
154. ei hyväksy digitaalisen viestinnän rajoittamista, johon kuuluu myös autoritaaristen hallintojärjestelmien harjoittama verkkosivustojen ja henkilökohtaisten tilien sulkeminen ja jonka tarkoituksena on rajoittaa ilmaisunvapautta ja toimia keinona vaientaa oppositio ja tukahduttaa kansalaisyhteiskunta; kehottaa unionia ja jäsenvaltioita tuomitsemaan julkisesti hallintojärjestelmät, jotka rajoittavat arvostelijoidensa ja opposition digitaalista viestintää;
155. korostaa, että on tärkeää edistää esteetöntä pääsyä internetiin kaikissa yhteydenpidon muodoissa kolmansien maiden kanssa, myös liittymisneuvotteluissa, kauppaneuvotteluissa, ihmisoikeusvuoropuheluissa ja diplomaattisissa yhteyksissä, ja asettaa tietoa ihmisoikeuksista ja demokratiasta mahdollisimman laajasti ihmisten saataville kaikkialla maailmassa;
156. on huolestunut laittoman vihapuheen lisääntymisestä varsinkin sosiaalisessa mediassa; kehottaa komissiota ottamaan kansalaisyhteiskunnan järjestöjen edustajia mukaan toimintaan varmistaakseen, että niiden näkemykset otetaan huomioon käytännösäännöistä käytävissä neuvotteluissa; tuomitsee painokkaasti väkivaltaan tai terroriin yllyttävien vihaviestien levittämisen;
157. kehottaa lisäämään tukea tiedotusvälineiden vapauden parantamiseen, riippumattomien toimittajien, bloggaajien ja väärinkäytösten paljastajien suojeluun, digitaalisen kuilun

kaventamiseen sekä tiedon ja viestinnän rajoittamattoman saatavuuden helpottamiseen sekä sensuroimattoman internetiin pääsyn turvaamiseen (digitaalinen vapaus);

158. kannustaa sellaisten teknologioiden aktiiviseen kehittämiseen ja levittämiseen, jotka helpottavat ihmisoikeuksien turvaamista ja ihmisten digitaalisten oikeuksien ja vapauksien sekä heidän turvallisuutensa ja yksityisyytensä takaamista;
159. kehottaa unionia ottamaan käyttöön vapaan ja avoimen lähdekoodin ohjelmistoja sekä rohkaisemaan muitakin toimijoita tähän, koska tällaiset ohjelmistot takaavat paremmin turvallisuuden ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen;
160. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan kaikissa kansainvälisissä yhteyksissä, myös YK:n internetin hallintoforumissa, G8-ryhmässä, G20-ryhmässä, Etyjissä ja Euroopan neuvostossa, esille ilmaisunvapautta verkossa, digitaalisia vapauksia ja vapaan ja avoimen internetin merkitystä koskevat kysymykset;

Terrorismin torjunta

161. tuomitsee jälleen terrorismin yksiselitteisesti ja antaa täyden tukensa toimille, joiden tavoitteena on terroristijärjestöjen, erityisesti Da'eshin, hävittäminen, koska se on selkeä uhka alueelliselle ja kansainväliselle turvallisuudelle, ja muistuttaa, että näiden toimien olisi aina oltava täysin kansainvälisen ihmisoikeuslainsäädännön mukaisia; tukee terrorismiin syyllistyneiden vierastaistelijoiden muodostaman uhkan torjumista koskevan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2178 (2014) sekä tällaisista taistelijoista muodostuvan virran patoamista koskevien Madridin ohjaavien periaatteiden täytäntöönpanoa;
162. palauttaa mieliin, että ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevassa unionin toimintasuunnitelmassa korostetaan tarvetta varmistaa, että mielipiteen- ja ilmaisunvapaus sisällytetään kehityspolitiikkaan ja terrorismia koskeviin ohjelmiin, digitaalisten valvontateknologioiden käyttö mukaan luettuna; korostaa, että jäsenvaltioiden olisi käytettävä kattavasti nykyisiä välineitä voidakseen puuttua unionin kansalaisten radikalisoitumiseen ja laadittava tehokkaita ohjelmia voidakseen torjua terroristi- ja ääriryhmien propagandaa ja rekrytointikeinoja varsinkin verkossa ja ehkäistä radikalisoitumista; painottaa, että tarvitaan kiireesti yhtenäistä unionin toimintaa, ja katsoo ehdottomasti, että jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä arkaluonteisilla aloilla, erityisesti tietojenvaihdon ja tiedustelutiedon jakamisen alalla;
163. vaatii unionia työskentelemään edelleen yhdessä YK:n kanssa terrorismin rahoituksen torjumiseksi käyttämällä myös nykyisiä mekanismeja, joiden avulla voidaan paljastaa terroristeja ja terroristijärjestöjä ja vahvistaa varojen jäädyttämistä koskevia mekanismeja maailmanlaajuisesti, noudattaen samalla oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevia kansainvälisiä normeja ja oikeusvaltioperiaatetta; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan tämän kysymyksen esiin pikaisesti ja vaikuttavalla tavalla sellaisten valtioiden kanssa, jotka rahoittavat tai tukevat terroristijärjestöjä tai antavat kansalaistensa tehdä niin;

Kuolemanrangaistus

164. muistuttaa, että unionin kanta on nollatoleranssi kuolemanrangaistukseen, ja toteaa jälleen vastustaneensa jo kauan kuolemanrangaistusta ja kidutusta sekä julmaa,

epäinhimillistä ja halventavaa kohtelua ja rankaisemista, kaikissa tapauksissa ja kaikissa olosuhteissa;

165. pitää myönteisenä, että Fidži, Suriname, Mongolia ja Yhdysvaltain Nebraskan osavaltio ovat poistaneet kuolemanrangaistuksen;
166. on erittäin huolestunut siitä, että viime vuosina kuolemanrangaistus on otettu uudelleen käyttöön joissakin maissa; pitää valitettavana, että toisissakin maissa poliittiset johtajat harkitsevat kuolemanrangaistuksen käyttöönottoa uudelleen; ilmaisee vakavan huolensa siitä, että raporttien mukaan kuolemanrangaistusten määrä nousi vuonna 2015 maailmanlaajuisesti ja erityisesti Kiinassa, Egyptissä, Iranissa, Nigeriassa, Pakistanissa ja Saudi-Arabiassa; muistuttaa näiden maiden viranomaisia siitä, että ne ovat osapuolina lapsen oikeuksia koskevassa yleissopimuksessa, jossa kielletään ankarasti kuolemanrangaistuksen käyttö rikoksista, jotka on tehnyt alle 18-vuotias henkilö;
167. on erityisen huolestunut sellaisten kuolemanrangaistusten määrän kasvusta, joita langetetaan joukko-oikeudenkäynneissä, joissa ei ole mitään takeita kansainvälisen oikeuden mukaisista oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä koskevista vähimmäisvaatimuksista;
168. arvostelee ankarasti sitä, että huumeisiin liittyvistä rikoksista langetetaan yhä useammin kuolemantuomioita, ja vaatii luopumaan kuolemanrangaistuksen ja pikateloitusten soveltamisesta tällaisiin rikoksiin;
169. kehottaa maita, jotka ovat poistaneet kuolemanrangaistuksen tai olleet jo pitkään käyttämättä sitä, noudattamaan tekemiään sitoumuksia ja pidättymään ottamasta sitä uudelleen käyttöön; kehottaa unionia käyttämään edelleen yhteistyötä ja diplomatiaa maailmanlaajuisesti kaikilla mahdollisilla foorumeilla kuolemanrangaistuksen vastaisen kannan edistämiseen ja pyrkimään varmistamaan, että oikeutta puolueettomaan oikeudenkäyntiin noudatetaan täysimääräisesti kunkin teloitusuhan alla olevan henkilön kohdalla; pitää tärkeänä, että unioni seuraa edelleen, millaisissa olosuhteissa teloituksia suoritetaan kuolemanrangaistusta vielä soveltavissa maissa, jotta voidaan varmistaa, että kuolemaan tuomittujen henkilöiden luettelo on julkinen ja että teloitettujen ruumiit palautetaan heidän perheilleen;
170. pitää ehdottoman tärkeänä, että unioni noudattaa edelleen korkean profiilin politiikkaa, jolla pyritään poistamaan kuolemanrangaistus maailmanlaajuisesti vuonna 2013 hyväksytyjen kuolemanrangaistusta koskevien unionin suuntaviivojen mukaisesti, ja että se jatkaa kuolemanrangaistuksen vastaista toimintaansa; kehottaa unionia toimimaan edelleen kuolemanrangaistuksen poistamiseksi koko maailmasta ja tutkimaan uusia keinoja kampanjoita tämän tavoitteen hyväksi sekä tukemaan EIDHR:n piirissä toimia, joilla pyritään ehkäisemään kuolemantuomiot tai teloitukset; vaatii, että unionin edustustot järjestävät asiasta edelleen tiedotuskampanjoita;

Kidutuksen ja julman kohtelun torjunta

171. ilmaisee vakavan huolensa siitä, että pidätettyjen kidutusta ja julmaa kohtelua käytetään edelleen muun muassa tunnustusten saamiseksi ja että tunnustuksia käytetään myöhemmin rikosoikeudenkäynneissä, jotka eivät selvästikään ole oikeudenmukaisuutta koskevien kansainvälisten normien mukaisia;

172. pitää valitettavana kidutuksen ja julman kohtelun laajalle levinnyttä käyttöä yhteiskunnan toisinajattelevia jäseniä vastaan heidän vaimentamiseksi sekä muita heikommassa asemassa olevia ryhmiä, kuten etnisiä, kielellisiä ja uskonnollisia vähemmistöjä, hlbt-ihmisiä, naisia, lapsia, turvapaikanhakijoita ja maahantulijoita vastaan;
173. tuomitsee erittäin ankarasti Da'eshin ja muiden terroristijärjestöjen tai puolisotilaallisten järjestöjen harjoittaman kidutuksen ja julman kohtelun; ilmaisee solidaarisuutensa kaikkien tällaisen väkivallan uhrien perheille ja yhteisöille; tuomitsee Da'eshin ja muiden terroristijärjestöjen ja puolisotilaallisten järjestöjen käytännöt, joihin liittyy vähemmistöryhmien syrjintää ja niiden ottamista iskujen kohteiksi; kehottaa unionia, jäsenvaltioita ja kansainvälistä yhteisöä tehostamaan toimiaan voidakseen puuttua kiireelliseen tarpeeseen estää tehokkaasti uudet kärsimykset;
174. katsoo, että monissa maissa pidätysolot ja valtiolliset vankilat ovat vakava huolenaihe; pitää tärkeänä torjua pidätettyjen kaikenlaista kidutusta ja julmaa kohtelua, myös psykologista kidutusta, ja tehostaa pyrkimyksiä varmistaa asiaa koskevien kansainvälisen oikeuden säännösten noudattaminen erityisesti terveydenhuollon ja lääkkeiden saatavuuden osalta; tuomitsee painokkaasti kansainvälisen oikeuden loukkaamisen ja katsoo, että kieltäytyminen hoitamasta pidätettyjä, joilla on hepatiitin tai hiv:n kaltainen sairaus, on verrattavissa vaarassa olevien henkilöiden auttamatta jättämiseen;
175. ottaa huomioon jatkuvat raportit laajalle levinneistä pikateloitusten, kidutuksen ja julman kohtelun käytännöistä maailmalla ja kehottaa ulkosuhdehallintoa tehostamaan kaikilla vuoropuhelun tasoilla ja kaikilla foorumeilla pikateloitusten, kidutuksen ja muun julman kohtelun vastaisia unionin pyrkimyksiä siten, että noudatetaan unionin politiikan suuntaviivoja suhteissa kolmansiin maihin kidutukseen ja muuhun julmaan, epäinhimilliseen tai halventavaan kohteluun tai rangaistukseen liittyvissä kysymyksissä;
176. kehottaa ulkosuhdehallintoa tuomaan kyseessä olevien maiden kanssa käytävissä poliittisissa ja ihmisoikeusvuoropuheluissa ja julkisissa lausumissa edelleen järjestelmällisesti esiin huolensa kidutuksesta ja julmasta kohtelusta ja kehottaa unionin edustustoja ja jäsenvaltioiden paikalla toimivia suurlähetystöjä seuraamaan tapauksia, joissa on kyse kidutuksesta ja julmasta kohtelusta, toteuttamaan konkreettisia toimia niiden täydellisen poistamisen edistämiseksi, seuraamaan niihin liittyviä rikosoikeudenkäyntejä ja käyttämään kaikkia käytettävissään olevia välineitä auttaakseen kyseessä olevia henkilöitä;

Miehittämättömät ilma-alukset

177. ilmaisee vakavan huolensa aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käyttämisestä kansainvälisten oikeuspuitteiden ulkopuolella; kehottaa jäsenvaltioita laatimaan selkeän miehittämättömiä ilma-aluksia koskevan politiikan ja oikeudellisen kannan ja toistaa kehotuksensa, että on vahvistettava sellainen unionin yhteinen kanta aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käyttöön, jossa varmistetaan ihmisoikeuksien ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden noudattaminen ja jossa olisi käsiteltävä muun muassa oikeudellista kehystä, suhteellisuutta, vastuuvollisuutta, siviilien suojelua ja avoimuutta; kehottaa jälleen kerran unionia kieltämään sellaisten täysin itsenäisesti toimivien aseiden kehittämisen, tuotannon ja käytön, jotka mahdollistavat iskut ilman ihmisen toimintaa; kehottaa unionia vastustamaan laittomia kohdistettuja teloituksia ja kieltämään ne sekä sitoutumaan toteuttamaan kansallisten ja kansainvälisten

velvoitteiden mukaisesti asianmukaisia toimenpiteitä, kun on perusteltua uskoa, että henkilö tai yhteisö sen lainkäyttöalueella voidaan yhdistää ulkomailta tapahtuneisiin laittomiin kohdistettuihin teloituksiin; kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa, jäsenvaltioita ja neuvostoa sisällyttämään aseistetut miehittämättömät ilma-alukset ja täysin itsenäisesti toimivat aseet asiaan liittyviin eurooppalaisiin ja kansainvälisiin aseriisunta- ja asevalvontamekanismeihin ja kehottaa jäsenvaltioita osallistumaan näihin valvontamekanismeihin ja lujittamaan niitä; kehottaa unionia huolehtimaan jäsenvaltioidensa suuremmasta avoimuudesta ja vastuuvollisuudesta, erityisesti suhteissa kolmansien maihin, aseistettujen miehittämättömien ilma-alusten käytössä niiden käytön oikeusperustan ja operatiivisen vastuun yhteydessä, mahdollistamaan miehittämättömien ilma-alusten iskujen laillisuuden valvonnan ja varmistamaan, että laittomien iskujen uhreilla on mahdollisuus käyttää tehokkaita oikeussuojakeinoja;

178. tähdentää, että unioni on kieltänyt sellaisten täysin itsenäisesti toimivien asejärjestelmien kehittämisen, tuotannon ja käytön, jotka mahdollistavat iskut ilman ihmisten osallistumista; kehottaa unionia vastustamaan laittomia ja kohdistettuja teloituksia ja kieltämään ne;
179. kehottaa komissiota tiedottamaan parlamentille asianmukaisesti unionin varojen käytöstä kaikkiin sellaisiin tutkimus- ja kehityshankkeisiin, jotka liittyvät miehittämättömien ilma-alusten rakentamiseen sekä siviili- että sotilastarkoituksiin; kehottaa suorittamaan tulevista miehittämättömien ilma-alusten kehityshankkeista ihmisoikeusvaikutusten arvioinnit;
180. korostaa, että teknologian vaikutus ihmisoikeuksien parantamiseen olisi otettava huomioon kaikissa unionin toimissa ja ohjelmissa, jotta voidaan edistää ihmisoikeuksien suojelua, demokratiaa, oikeusvaltiota ja hyvää hallintotapaa sekä konfliktien rauhanomaista ratkaisua;

Demokratia- ja vaalituki sekä vaalitarkkailutehtävät

181. muistuttaa, että kansalaisyhteiskunnan avoin toimintaympäristö, ilmaisun-, kokoontumis- ja yhdistymisvapaus sekä oikeusvaltioperiaatteen asianmukainen noudattaminen ovat oikeudenmukaisten ja demokraattisten vaalien keskeisiä tekijöitä; pyytää unionia varmistamaan, että paikallisilla kansalaisjärjestöillä on mahdollisuus vaalien oikeutettuun tarkkailuun ja seurantaan; korostaa, että korruptio vaarantaa ihmisoikeuksien tasa-arvoisen toteutumisen ja heikentää demokraattisia prosesseja; katsoo, että unionin olisi korostettava rehellisyyden, vastuuvollisuuden ja julkisten asioiden asianmukaisen hallinnoinnin merkitystä kaikessa vuoropuhelussa kolmansien maiden kanssa, kuten korruption vastaisessa Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa määrätään; palauttaa mieliin, että unionin on noudatettava kumppaneilleen, erityisesti naapurimaille, antamaansa sitoumusta tukea taloudellisia, yhteiskunnallisia ja poliittisia uudistuksia, suojella ihmisoikeuksia ja auttaa vakiinnuttamaan oikeusvaltio, koska se on paras keino lujittaa kansainvälistä järjestystä ja varmistaa vakaus unionin naapurustossa; korostaa tässä yhteydessä, että Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelu tarjosi tilaisuuden todeta jälleen, että yleismaailmallisten arvojen puolustaminen ja ihmisoikeuksien edistäminen ovat unionin keskeisiä tavoitteita; muistuttaa, että unionin, poliitikkojen, tutkijoiden, tiedotusvälineiden, kansalaisjärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kokemukset sekä laajentumis- ja naapuruuspolitiikan puitteissa demokratisoitumisesta saadut kokemukset ja opit voisivat myös auttaa määrittelemään parhaita käytäntöjä, joilla voitaisiin tukea ja

vakiinnuttaa demokratisoitumisprosesseja koko maailmassa; pitää tässä yhteydessä myönteisenä eurooppalaisen demokratia-rahaston ja kansalaisjärjestöjä tukevien unionin ohjelmien, etenkin EIDHR:n toimintaa;

182. suosittelee, että unioni laatii kattavamman lähestymistavan demokratisoitumisprosesseihin, sillä vaalitarkkailu on vain yksi pidemmän ja laajemman syklin ulottuvuus; toteaa jälleen, että poliittinen siirtymä ja demokratiakehitys voivat olla kestäviä ja onnistua vain, jos niihin yhdistetään ihmisoikeuksien kunnioittaminen, naisten, vammaisten henkilöiden ja muiden heikossa asemassa olevien ryhmien tasa-arvoinen mahdollisuus osallistua demokraattiseen prosessiin, oikeuden, avoimuuden, vastuuvollisuuden, sovinnon ja oikeusvaltioperiaatteen edistäminen, taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys, toimet äärimmäisen köyhyyden torjumiseksi ja demokraattisten toimielinten vahvistaminen; korostaa, että korruption torjuminen maissa, joissa on käynnissä demokratisoitumisprosesseja, olisi oltava unionin painopiste, koska kyseinen ilmiö estää hyvän hallintotavan suojelemisen ja edistämisen, ruokkii järjestäytyneitä rikollisuutta ja on yhteydessä vaalivilppiin;
183. suhtautuu myönteisesti yhteiseen tiedonantoon Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelusta ja muistuttaa, että SEUT-sopimuksen määräysten mukaisesti unionin ja sen naapurimaiden välisten suhteiden olisi perustuttava unionin arvoihin, joihin kuuluvat ihmisoikeudet ja demokratia; tähdentää, että osallistuminen naapurialueen vakauttamiseen ja demokratian, oikeusvaltioperiaatteen, hyvän hallintotavan ja ihmisoikeuksien edistäminen kulkevat käsi kädessä;
184. korostaa, että unionin olisi jatkossakin tuettava naapurimaidensa demokraattisia ja toimivia ihmisoikeuselimiä ja kansalaisyhteiskuntaa; panee tässä yhteydessä tyytyväisenä merkille, että eurooppalainen demokratia-rahasto on johdonmukaisesti sitoutunut edistämään perusoikeuksien ja -vapauksien sekä demokraattisten periaatteiden kunnioittamista unionin itäisissä ja eteläisissä naapurimaissa;
185. muistuttaa, että EU:n laajentumispolitiikka on tehokkaimpia välineitä, kun halutaan parantaa ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden noudattamista; kehottaa komissiota tukemaan edelleen demokraattisen poliittisen kulttuurin vahvistamista, oikeusvaltioperiaatteen noudattamista, tiedotusvälineiden ja oikeuslaitoksen riippumattomuutta ja korruption torjuntaa ehdokasmaissa ja mahdollisissa ehdokasmaissa;
186. kehottaa komissiota ja ulkosuhdehallintoa antamaan edelleen täyden tukensa kolmansissa maissa käynnissä oleville demokraattisille prosesseille sekä poliittiselle vuoropuhelulle hallitsevien ja oppositiopuolueiden ja kansalaisyhteiskunnan välillä; pitää ehdottoman tärkeänä, että vaalitarkkailuvaltuuskuntien suosittelemia jatkotoimia toteutetaan johdonmukaisesti osana unionin sitoumusta demokratian tukemiseen ja osana kyseisiä maita koskevia maakohtaisia ihmisoikeusstrategioita; toivoo tiiviimpää koordinoitua ja yhteistyötä parlamentin ja komission/ulkosuhdehallinnon välillä, jotta varmistetaan kyseisten suositusten täytäntöönpanon seuranta ja unionin tarjoaman kohdennetun rahoitus- ja teknisen tuen käyttö; kehottaa komissiota laatimaan vaaliseurantaprosesseista yleisarvion;
187. kehottaa neuvostoa ja ulkosuhdehallintoa sisällyttämään ihmisoikeuksia ja demokratiaa maailmassa koskevan unionin vuosikertomuksen maantieteelliseen osaan kyseisten maiden kohdalle erityisen osion, jossa käsitellään vaalitarkkailuvaltuuskuntien

yhteydessä hyväksytyjen suositusten täytäntöönpanoa; palauttaa mieliin, että ulkosuhdehallinto, komissio ja jäsenvaltiot sitoutuivat toimintasuunnitelmassa toimimaan tiiviimmin ja johdonmukaisemmin kolmansien maiden vaalihalintoelinten, parlamentaaristen elinten ja kansalaisjärjestöjen kanssa näiden voimaannuttamiseksi ja siten demokratiaprosessien lujittamiseksi;

188. kehottaa komissiota varmistamaan, että sen vaaleihin liittyvään toimintaan – tarkkailuun ja apuun – liittyy vastaavaa tukea muille demokraattisen järjestelmän tärkeille toimijoille, kuten poliittisille puolueille, parlamenteille, paikallisviranomaisille, riippumattomille tiedotusvälineille ja kansalaisyhteiskunnalle;
189. pyytää, että unioni pyrkisi edelleen määrittelemään tämän alan parhaita käytäntöjä, kuten konfliktien ehkäisykeinot, välitystoiminta ja vuoropuhelun mahdollistaminen, jotta voidaan laatia johdonmukainen, joustava ja uskottava unionin toimintatapa;
190. panee merkille ulkosuhdehallinnon ja unionin edustustojen onnistuneen työn demokratia-analyysien toisen vaiheen loppuun saattamisessa sekä demokratiaa koskevien toimintasuunnitelmien etenemisen ja kehottaa komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa varmistamaan, että toimintasuunnitelmat muunnetaan konkreettiseksi demokratiatueksi tällä alalla;
191. kehottaa ulkosuhdehallintoa käyttämään perustana demokratia-analyyseista saatuja kokemuksia ja valmistelemaan tällaisten analyysien sisällyttämistä ulkoiseen toimintaansa; pitää myönteisenä demokratian lisäämistä ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskeviin maakohtaisiin strategioihin mutta toteaa, että se ei riitä antamaan todella kattavaa käsitystä kumppanimaan demokratiasta;

o

o o

192. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / korkealle edustajalle ja ihmisoikeuksista vastaavalle Euroopan unionin erityisedustajalle.